

Garb cephesinde ilk büyük hava muharebesi

27 Alman tayyaresile 9 Fransız tayyaresi çarpıştılar, 9 Alman tayyaresinin düşürüldüğü bildiriliyor

Alman büyük erkânı harbiye reisi, ordu arasına nifak sokanları kurşuna dizdireceğini ilân etti

Garb cephesindeki Fransız tayyarelerinden bir grup düşürdükleri bir Alman tayyaresinin aldatıcı farikasıyla beraber

Londra 6 (Hususi) — Bugün harbin başlangıcından beri ilk defa olarak, garb cephesinde büyük bir hava muharebesi vuku bulunmuştur.

Fransız tayyarelerinin parlak bir muvaffakiyetiyle neticelenen bu muharebe

hakkında, Fransız başkumandanlığı aşağıdaki resmi tebliği neşretmiştir.

6.11.1939 akşam tebliği:

Her iki taraf hava kuvvetleri büyük bir faaliyet göstermiştir. Şiddetli bir hava muharebesi (Devamı 3 üncü sayfada)

Sovyet Başvekili Molotof dün bir nutuk daha söyledi

Moskova 6 (A.A.) — Havas tarafından verilen hülâsa:

Bugün Molotof, 1917 ihtilâlinin 22 nci yıldönümü dolayısıyla yapılan mitingde büyük bir nutuk söylemiştir:

Molotof evvelâ kapitalist ve emperyalist memleketlere şiddetle hücum etmiş ve demiştir ki:

— Bu memleketler, dahilinde maruz buldukları zorlukları yenmek için haricî sergüzeştlerle atılmaktan başka çare bulamıyorlar.

Uzakşarkta 570 milyon insan harbe götürülmüştür.

Diğer taraftan garbde Fransa ve İngiltere (Devamı 8 inci sayfada).

İngiliz - Fransız donanmaları "Doyçland,, in peşinde!

Alman cep kruvazörünün bulunduğu mevki tesbit edildi, müttefiklerin harb gemileri buraya koşuyorlar

Doyçland ve mürettebatı

Roma 6 (Hususi) — Pariste ısrarla İngiliz - Fransız harb gemileri, Alman «Deutschland» cep kruvazörünün bu muvaffak olmasında devriye gezmekte olan (Devamı 8 inci sayfada)

Ankara anlaşması

Meclis muhtelit encümeni dün Hariciye Vekilini dinledi ve anlaşmayı tasvib etti

Ankara 8 (Telefonla) — Ankara anlaşmasını tetkik etmek üzere bugün Meclis umumî heyetince millî müdafaa ve hariciye encümenlerinden teşkil edilen muhtelit encümen bu akşam toplanmış, reisliğine General Cemal Mersinliyi, mazbata muharrirliğine Konya meb'usu Muzafferî, kâtibliğine Ahmed Şükrü Esmerî seçmiştir. (Devamı 3 üncüde)

"Yanışlarla dolu edebiyat tarihi"

Edebiyat tarihçileri, İsmail Habibin hücumunu iyi karşılamadılar

İsmail Habîb (Yazısı 6 ncı sayfadadır)

Fon Papen dün Bulgar Başvekili le konuştu

Sofya 6 (A.A.) — Almanyanın Ankara büyük elçisi von Papen bu sabah saat 11 de buraya gelmiş ve Bulgar başvekili Köseivanof ile görüştikten sonra akşam saat 18,20 de Türkiye'ye hareket etmiştir.

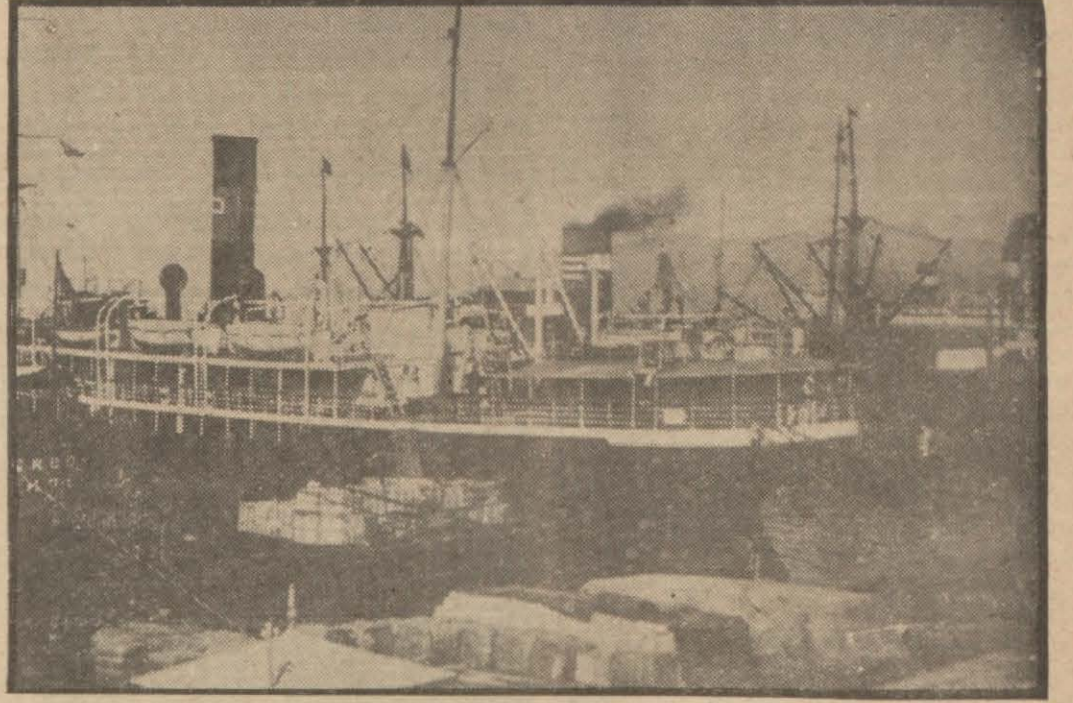

Von Papen

Belgrad 6 (A.A.) — Yugoslavyada bulunan Alman ekalliyetlerinin bugünkü kongresinde Naziler, bütün teşkilâta el koymalarına imkân veren bir ekseriyet temine muvaffak olmuşlardır.

Birçok toprak mahsullerinin ihrac memnuiyeti kaldırıldı

Siyasî vaziyetin son inkişaflarını nazarı dikkate alan hükümet, birçok ihrac maddelerimiz üzerine mevzu fevkalâde tedbirlerin idamesine lüzum görmedi

İzmir limanında ihrac faaliyeti

Ankara 6 (A.A.) — Avrupada baş gösteren siyasî gerginlik Eylül iptidasında harb ilân şeklinde arzettiği buharlı vaziyet karşısında şümul ve sırayet derecesi malûm olmayan harb do (Devamı 8 inci sayfada)

Bir doktorla bir gazeteci arasında münakaşa

Doktor Fahrettin Kerim, eski bir hâdisede tesir altında kalarak rapor verdiği iddia arını reddediyor, bu hâdisenin sabık Zonguldak meb'usu Receb Zühtü hâdisesi olduğu iddia olunuyor

Bir sabah refikimizde fıkralar yazan Peyami Safa, maarif meselelerine tahsis ettiği yazılarından birinde münasebetini getirerek doktor Fahrettin Kerimden (rapor mütehassısı) diye bahsetmiş. Bundan alınan doktor, gazeteye bir tavzih göndermiş. Peyami Safa buna cevap verirken (İradesini aşan sebebler dolayı sile) münakaşaya devam edemeyeceğini yazmış.

İşte bu son cevabla ve Fahrettin Kerimin buna mukabelesile bir başka mecraya döklümüş bulunuyor. Akşamları çıkan (Son Dakika) refikimize göre mevzu bahis mecrâ (eski Zonguldak meb'usu Receb Zühtü hâdisesi) dir ve bu hâdisede verilen rapordur. Bunu kayıd ile iktifa ettikten sonra Fahrettin Kerimin yukarıda bahsi geçen ikinci cevabına geçelim. (Devamı 8 inci sayfada)

Doktor Fahrettin Kerim

Atatürk pulları

Posta ve Telgraf İdaresi, Ebedî Şefinde satışa çıkarılmak üzere İsviçre Atatürkün ölümünün birinci yıldönünde (Devamı 3 üncü sayfada)

Hergün

Kosmopolit tanzimat

Yazan: Muhittin Birgen

Tanzimat mevzuu ile meşgul olmakta deva meden Peyami Safa, kosmopolit bahsi üzerinde ayrıca durdu. Tanzimatı kosmopolit olmakla itham edenler arasında ben de bulunduğum için, bu bahsi biraz daha kurcalamak istedim.

Peyami ile aramızda kosmopolitliği anlamak bakımından mühim bir fark olduğunu görüyorum. O, kosmopoliti: Milletim nev'i beşerdir, vatanım ruhu zemini!

Diyan adam manasına anlıyor ve böyle tarif ediyor. Halbuki, ben bu düsturu bir kosmopolit düsturu olarak değil, bir sosyalist, daha doğrusu bir enternasyonalist düsturu olarak tanırım. Hatta, meşrutiyetin ilk senelerinde sosyalistlik müdafii olmak üzere nesredilmiş 'İstirak' ünvanlı bir gazete, kendisine bu mevzuu sözü şiar olarak kullanmıştı. Benim anladığım manaya göre - ki kelimenin enternasyonalist anlamına da mutabık olduğunu zannediyorum - kosmopolit, akidesiz, meşrepsiz, her şeye ve her yere uyan adam demektir. Sosyalist için, dünya bir vatanıdır; o, arz kadar geniş olan bir vatan üstünde kafasında bir fikir ve kalbinde bir iman olarak yaşar ve nihayet kendisine aziz ve mukaddes tanıdığı bir gayeye erişmek üzere çalışır. Halbuki kosmopolit böyle bir adam değildir. Onun dünyadaki vatani, evinden ve hattâ evinden de değil, kendi nefsinin ibaretidir. Kendi şahsi veyahud - en geniş cemiyet alâkasını temsil etmek üzere - kendi evinden hariç bir vatan mefhumu kosmopolitte mevcut değildir. Nerede kaldı ki böyle bir vatanı duygusu ve ideali bulunsun! Dünyayı vatan, insanlığı millet tanıyan adama enternasyonalist denilmesi de gösterir ki bu adam kosmopolit değildir.

Aziz dostum, kosmopoliti bu tarzda anladığı için Tanzimatın kosmopolit ruhunu müdafaa edecek deliller bulmakta güçlük çekmiyor. Meselâ, kosmopolit olmayı Avrupalılaşmanın şartlarından biri olmak üzere ileri sürüyor. Ben ise, bu fikirde değilim: Her yerde olduğu gibi Avrupada da kosmopolit vardır. Fakat, kosmopolit Avrupalılaşmanın değil, Avrupalılaşmanın şartıdır: Bugünkü Avrupa nüfusunun en büyük kütleleri ya nasıyonalisttir, yahud da enternasyonalist. Avrupada kosmopolit denilen unsur, yüksek enternasyonal sermayeye mensub olan unsurla hâlâ eski aristokrasi ruh ve ananesi içinde yaşayan zümrelere aittir. Kosmopolit mahallükün en tipik mümessilleri Yahudiler arasında bir, bir de nevi ancak bizim memleketle mahsus olan levantenlerdir. Bir kısım Alman ve Macar Yahudileri gibi unsurlar arasında Almanlaşmış veya Macarlaşmış olan Yahudiler bile kosmopolit değildir.

Peyami, züppe denilen tipi de kosmopolitin müradifi olarak anlıyor. Hayır, züppe kosmopolitin müradifi değildir. Çünkü her züppe de biraz kosmopolit ruhu bulunabilir; fakat, her kosmopolit züppe değildir. Hatta, hattâ, kosmopolitler arasında züppe tip azdır.

Kosmopolitin manasını - bence daha doğru ve daha ilmi olarak - bu suretle izah ettikten sonra Tanzimatın kosmopolit ruhuna bakabiliriz.

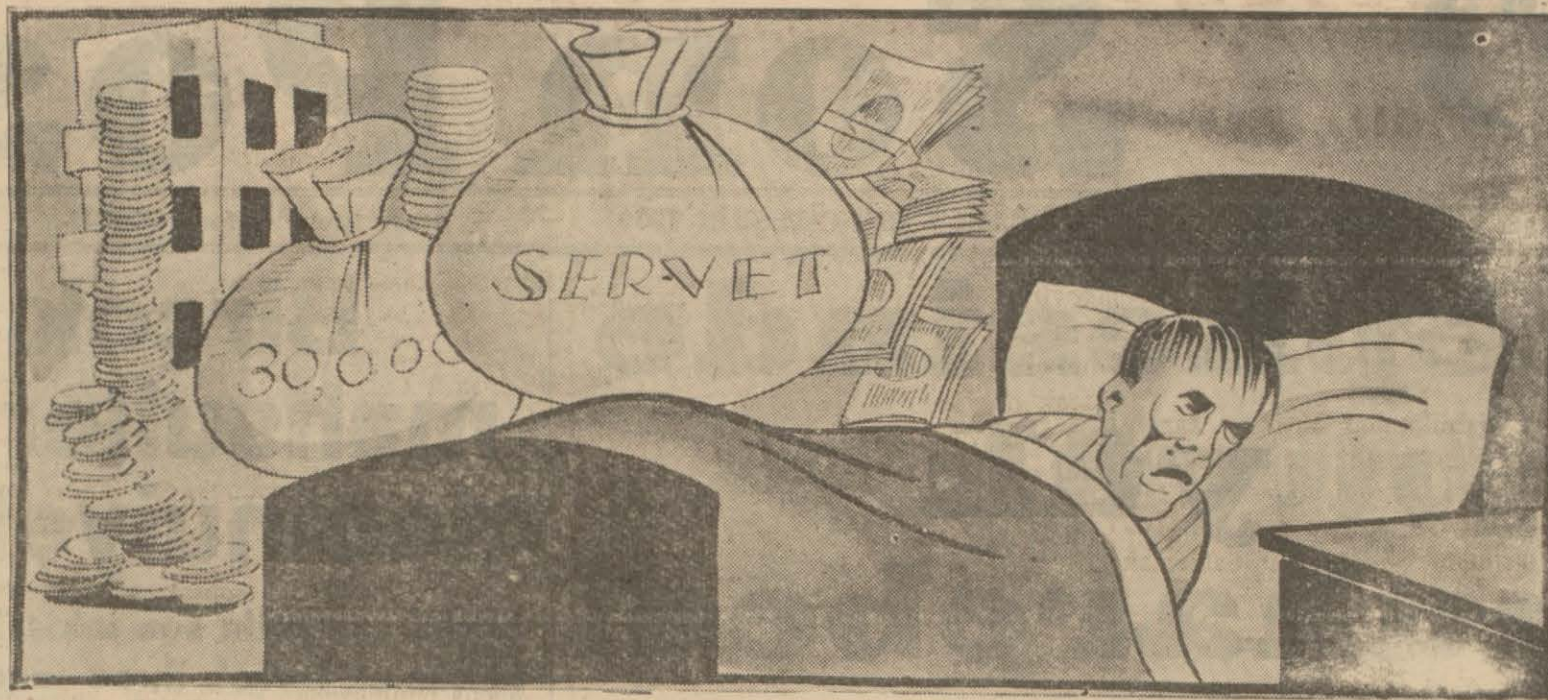
Tanzimatın vatani İstanbuldur; İstanbul. Tanzimatçıların müsterek evlerinden başka bir şey değildi. Bundan dolayıdır ki Tanzimat, İstanbulun Belediye hududlarının haricinde, memleketin hiç bir köşesine ne ruh, ne de kelime olarak girmiş değildi. Tanzimatçıların akide bakımından boş, vatan duygusu bakımından sıfır olduklarını - yani kosmopolitliklerini - anlamak için Peyaminin bir noktaya dikkat etmesi kâfidir: Tanzimat, mecburi askerlik hizmetini koyduğu zaman bunu İstanbul şehrinin hududları haricinde yaşayanlara hasretti. Hatta kendi vatanını kendisi müdafaa etmek duygusu dahi Tanzimatçı İstanbullu için, yabancı bir duygu idi. Kosmopolit Yahudilere atfedilen:

«Canım efendim, bu muharebelere filân ne lüzüm var? Devletler aralarında ki davaları hal için meselâ, başvekillerini karşı karşıya koysunlar, bunlara bir parti tavlâ oynatsınlar, kim kazanırsa galib o olsun!»

Tarzındaki millî mücadele nazariyesi, tam bir kosmopolit nazariyesinin çok güzel bir karikatürüdür. Eğer, Tanzimatçı biraz gayret etse bu ruhu bile müdafaa edebilir. Çünkü onun için herhangi bir hayat ve millet ideali yoktu. İcab ettiği zaman uğurunda ölmeği rahatsız kabul edeceğimiz bir ideal mevcut olmaksızın, insan, ne Avrupalı, ne dünyacı, yani enternasyonalist olabilir. Bu tip, ancak kosmopolit tipidir. Aynı zamanda Türk ve millî bir hareket olan meşrutiyetçiler hareketi hayata gelinceye kadar, İstanbul için vatan, İstanbulluların gayrileri tarafından müdafaa edilmesi lazım gelen bir mefhumdu. Namık Kemalın vatani Tanzimatçıların vatani değildi; bundan dolayıdır ki Namık Kemal, menkûb olarak, zindanda veya menfada yaşadığı ve böyle öldü. Tanzimatçıların yaptıkları tek bir şey vardı: Osmanlı sultanları. Ölmüş, vakti geçmiş, devri bitmiş bir put! Sul-

Resimli Makale:

Bitmeyen servet

Amerikanın meşhur milyonerlerinden Herbert öldüğü zaman oğluna hitaben bıraktığı vasiyetnamesinde şöyle bir cümle okundu:

«Bugünden itibaren 62 milyon dolarlık bir servetin başına geçiyorsun, fakat sana bıraktığım mirasın en kıymetlisi bu servet değil; sıhhat, zekâ ve çalışma kabiliyetidir.»

Servet sahibi olmak güç te olsa gene mümkündür. Fakat servet için zaman sıhhat temin etmez, zekâ temin etmez, çalışma kabiliyeti temin etmez, bugün vardır, yarın yok olabilir. Fakat sıhhat, zekâya, çalışma kabiliyetine malik olan bir adam için serveti temin etmek her zaman mümkündür.

SÖZ ARASINDA

Fransız kadınları
Cephe'deki askerlere
Fanilâ örüyorlar

Fransada bütün kadınlar ve genç kızlar, hududlarda dövüşmeğe giden erkekler için durup dinlenmeden çorap ve fanilâ örmeğetedirler. Bu faaliyet şimdi Fransız kibar kadınları arasında da taammüm etmiş bulunmaktadır. Yukarıda Parisin en şık ve güzel kadınlarından üçünü örgü işleriyle meşgul olurken görüyorsunuz.

Tanzimatı hangi ruh ve hangi şartlar içinde kabul etmişiyse Tanzimatçı da bu müesseseyi o ruh içinde ve o şartlar altında tesis ve tatbik etmiştir. Vakti geçmiş ve devri nihayet bulmuş putlara tapınlar, onlar için kendi hayatlarını hiç bir zaman tehlikeye atmazlar. Tanzimatçıları da böyle yaptılar. Avrupada «vatan» diye bir kelime çıkmış olduğu için, taklid oyununu tamam olarak oynamak üzere, onu lügatlerine koddular, fakat, sonra da bu vatanın bizzat kendileri tarafından sade müdafaa edilmesini değil, kullanılmasını bile yasak ettiler.

Namık Kemal Tanzimatçı değildir; o, Tanzimat devri ile milliyet devri arasında, erken zuhür etmiş ve erken geldiği için de Tanzimat tarafından mahkûm edilmiş bir tahammül ve istihale urusudur: Bir tarih mikrobü!

Tanzimat, kosmopolit ruhlu oportünist kafalı ve sırf kombinezoncu bir siyasettir: Avrupadan Türkiye'ye yalnız taklid ve sahte seveler ithal etmiş olan ve bu suretle memleketin normal sıvayta Avrupalılaşması isini temelinden çürütmüş olan bir siyaset! Yüz senedenberi bu memleketin bir türlü hakiki menesile Avrupalılaşmaması, daima her güzel sevin Avrupalıdan yalnız kelimesini alın maddesini orada bırakması Tanzimatın isidir. Bunda biz bicere Türklerin hiç kabahatimiz yoktur. Tarihin bizimiza getirdiği belâ altında, sadece efilmiş ve efilmiş vaziyetteyiz.

Peyaminin keşkin zekâsından rica edelim: «Etfafına bir göz atdırıcın.» Hanı

Hergün bir fikra
Nihayet

Kaynanası ölen bir erkek meşhur bir Fransız muharririni ziyaret etmiş, muharrirden kaynanasının mezar taşına yazılmak üzere bir kitabe rica etmişti. Muharrir bir kâğıd kaleme aldı, kâğıda:

«Nihayet...»
Kelimesini yazdı, ve kaynanası ölen gence uzattı.

Romanyaya gidecek
İngiliz muallimleri

İngiliz kültürel münasebetler cemiyeti Bükreşte İngiliz - Rumen enstitüsünde tarih ve İngilizce öğretmek için, Londra'nın en tanınmış muallimlerinden dokuz tanesini seçmiştir. Bu muallimlerin her birine 325 İngiliz lirası aylık verilecektir.

Ya'nız hava ile yaşayan
bir kadın

İspanyada Burgos şehrinde Margerita Luga adında 25 yaşlarında güzel bir kadın çok garib bir hususiyet taşımaktadır. Bu genç kadın tam on senedenberi ağzına ne bir lokma ekmek, ne bir damla su koymamıştır.

Doktorlar bu kadının haline bir isim verememektedirler. Aneak ölümünden sonra yapılacak otopsi ile meselenin anlaşılacağına kanidirler.

Bu doktorlara göre kadının teneffüs eylemekte olduğu havadaki oksijen bilâhare azota tahavvül etmekte ve bu suretle gıdası temin olmaktadır.

Yememeğe başladığı gündenberi bu kadın hiçbir defa hastalanmamıştır.

Avrupalılık ve medeniyet alâmeti vardır ki bu memleket, Tanzimatın eyle sahte ve taklid bir nümune halinde ithal edilmiş olmasın? Bu bakımdan, hattâ bugünkü derdlerimizin çokluğu Peyamice meçhul müdür?

Tekrar edeyim: Tanzimata küfretmek, tarih ilmi bakımından haksız ve manasız olmakla beraber, o ruhu hakiki ceşrele göstermek, gelecek nesillerin selâmeti ve Türklüğü hesabına, bir vazifedir. Türkiye, Tanzimat ruhundan ne zaman kurtulursa o zaman Türkiye olacak ve o zaman Avrupalılaşacaktır!

Muhittin Birgen

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bir gazetede şöyle bir fikra okuduk: «İzmir taraflarında dalyan balıklarının ihracı men edildiğinden şikâyet edenler var. Çünkü gazetelerde birinde de cenub vilâyetlerinde binlerce kasablık hayvanın yaklaşıp içinde ölüm tehlikesinde olduğu yazılıyordu. Bunlar yeni Ticâret Vekilî Nazmî Topçuoğlunun alâcağı olacağı birer mühim meseledir.

Efûkûmetin canlı ve cansız yiyecek şeylerini ihracının menetmesi umumî bir millî müdafaa tedbiridir ki, sadece memleket dahîinde muhafaza edilebilecek şartı ile mukayyed olmak lazım gelir. Bir defada binlerce kilo olarak çıkan talyan balıkları eski hukuk tâbiri ile «mütesâruflusad» mahi-

yette olduğundan uzun zaman değil, kısa bir müddet içinde bile muhafaza edilemez. Derhal satılıp sardedilmedikçe neder olmuş sayılır. Kasablık hayvanların da ihrac edilmediği takdirde kışın besierememek ve muhafaza altında tutulamamak yüzünden, gene ölüm tehlikesine maruz olduğu temin ediliyor. Bu türlü hayvanlardan istifade edilemek için tek bir çare vardır: O da kara kış basmadığı evvel keserek etlerini kavurma yapmaktan ibarettir.

Şu halde millî müdafaa zarureti altında konan ihracat memnuniyeti kararından istisnası icab edenler üzerinde sıkı ve şumüllü bir tetkike ihtiyaç var demektir.»

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Sözün kısası

Bir av hikâyesi

E. Ekrem Talu

Mülga Osmanlı saltanatının ihtizâr devrinde büyük büyük makamlara geçmiş, vasat kıymette, korkak bir zat vardı. Ömründe eline silâh almamış, Ramazanlarda iftar topu atılırken, boş bulunuyorsa, yerinden korku ile zıplamış, evinde kuroan kesilirken daima uzaklara kaçmış olan bu zat günün birinde, resmi sıfatla Macaristana gitti. Orada, onun şerefine oir domuz avı tertib ettiler. Yahud ki - iyice biliyorum - önceden müretteb bir domuz avına o da davet olundu. İkin, gitmek istemedi. Peşte başkonsolosluğundan:

«Olmaz! dediler. Gitmeniz lâzımdır. Gitti. Eline bir tüfek verdiler ve av sahâsı olan ormanın uçrâ bir noktasında biçareyi, tek başına bıraktılar.

Zâtî muhterem korkudan tiritir titiriyordu. Elindeki silâhın demir namlusunun soğukluğu iliklerine işliyor gibiydi. İçinden, kovalanan hayvanın kendi yanından geçmemesine dua ediyordu. Ürkek bakışları kuytu ormanın içerisinde dikkatle tarassut ederken, o anda, koskocaman bir domuzun olanca hızıyla üzerine doğru geldiğini gördü.

Zâtî muhteremde hoşafın yağı kesildi. Can kaygısı ile o da koşmağa başladı. Az ilerde, önceden şavulladığı bir kaya yığını tutmak istiyordu. Aklınca, orada selâmete erecekti.

Kendi önde, kudurmuş domuz arkasında, bir yarıştı tutturdular.

Derken, hazretin ayağı, yerdeki kurumuş çam iğnelerinin üzerinde kayıp ta kendisi oracıkta boylu boyuna kapanmaz mı? Bu esnada, elindeki tüfek te taşlara çarpıp patlamaz mı? Ve çıkan kurşun da, arkadan gelen hayvanın tam alına isabetle, onu, cansız, yere sermez mi?!

Ormanın başka başka noktalarında bulunan kimseler, silâh sesine koştuıkları zaman, gördükleri manzara karşısında bizim hazreti tebrik ettiler. Avcılıktaki mehareti öven övene oldu. O ia hiç bozmadı. Bu tesadüf zaferi benimsedi. Hem de öylesine benimsedi ki, nihayet atıcılıkta bir tane olduğuna kendi de inandı.

Şimdi, her ne zaman, sırf talihin yadımı ile, kolayca kazanılmış bir zaferden, bir muvafakiyetten bahis açılrsa, kaza kurşunu ile terki can eden o yaban domuzunu hatırlarım..

E. Ekrem Talu

Bir çocuk araba ile oynarken yaralandı

Üsküdar'da Kısıklı'da 6 numaralı evde oturan arabacı İhsanın bir buçuk yaşlarındaki çocuğu İhsan, evlerinin önünde oynarken araba beygirinin tekmesiyle basından tehlikeli surette yaralanmıştır. Yaralı çocuğu tedavi edilmek üzere Nümmune hastanesine kaldırılmıştır.

Bir hususî otomobil bir adama çarptı

Mehmed Kâzımın idaresindeki 71 plâka sayılı hususî otomobil, Zeytinburnu caddesinden geçenken Hasan namında birine çarparak yaralanmasına sebebiyet vermiştir.

Yaralı hastaneye kaldırılmış, kazay sebebe olan Mehmed Kâzım hakkında ta kibata başlanmıştır.

TAKVİM

İKİNCİTEŞRİN

Rumî 1330 1555	7	Arabi 1350 1558
Birinciteşrin 25	Resmî 1933	Hızır 186

SALI

GÜNEŞ	Ramazan	İMSAK
S. D.	S. D.	S. D.
6 31	25	4 57
1 31		11 56

ÖĞLE	İKİNDİ	AKŞAM	YATSI
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
11 08	14 4	17 00	18 88
6 57	9 4	12 -	1 83

Yarına aid evkat cetveli

GÜNEŞ	Ramazan	İMSAK
S. D.	S. D.	S. D.
6 37	26	4 58
1 37		11 58

ÖĞLE	İKİNDİ	AĞAM	YATSI
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.
11 08	14 41	17 09	18 82
6 58	9 41	12 -	1 83

TELGRAF HABERLERİ

Sovyet - Finlandiya müzakereleri birkaç gün için tehir edildi

Londra 6 (Hususî) — Moskova'da cereyan etmekte olan Sovyet - Finlandiya müzakerelerinin, birkaç gün için tatil edildiği anlaşılmaktadır. Bunun sebebi, Sovyetlerin milli bayram hazırlıklarıyla meşgul olmalarıdır.

Molotov, Finlandiya murahhaslarını bu bayram şenliklerinde hazır bulunmağa davet etmiştir.

Diğer taraftan bugün Helsinkide toplanan Finlandiya kabinesi de, Moskova'daki heyete göndereceği yeni talimatı hazırlamakla meşgul olmuştur.

Ayrıca, yeni ihtiyat sınıfların silâh altına alınmasına ve orduda bütün mevzuatın ilgasına karar verilmiştir.

Yarından itibaren mektub, telgraf ve telefon muhaberatı sansüre tâbi tutulacaktır.

Finlandiyada neşredilen tebliğ
Stokholm 6 (A.A.) — Bugün Helsinkide neşredilen resmî tebliğde deniliyor ki: Sovyet - Finlandiya müzakerati normal şekilde devam ve yavaş inkişaf etmektedir.

Dün Kremlinde hiç bir mülakat yapılmamıştır. Bugün ve yarın Finlandiya murahhasları, ihtilâlin yıldönümü münasebetine yapılacak olan merasimde hazır bulunacaklardır.

Türkiye ve Amerikanın hareketleri Almanyada nasıl karşılanmış?

Amsterdam 6 (A.A.) — Telegraf gazetesi'nin Berlin muhabiri yazıyor:

Türk - Fransız - İngiliz muahedesi'nin akaldırılmasından müteakikler büyük istifadeler temin edeceğine Berlin muhakkak nazarla bakmaktadır.

Diğer taraftan Balkanlarda Alman - Sovyet nüfuzundan kurtulmak için yeni bir kampanya başlatılmıştır. Bu vaziyeti Almanya derin bir alâka ile takip etmektedir.

Bundan başka Amerikada ambargonun kaldırılması Alman mehafili müferid bir vak'a gibi telâkki etmemektedir. Amerika silâh ambargosunu kaldırmakla Avrupa işlerine Almanyanın hiç de istemediği bir alâka gösterdiğini isbat etmiştir.

İzmirde iki kalpazan yakalandı

İzmir 6 (A.A.) — Zabıtamız 52 yaşlarında Mehmed oğlu Halil ve 34 yaşlarında Murad oğlu peynirci İsmail namlarında iki şahsı kalpazanlık suçu ile tevkif etmiştir. Bunlardan Halilin evinde kalpazanlığa aid birçok eşya ve kalp paralar bulunmuştur. Suçlular bu âletleri kalp para imali için bizzat vücade getirdiklerini itiraf etmişlerdir. Bunlardan Halilin evvelce de kalpazanlık yüzünden İstanbul ağırceza mahkemesinde 23 ay hapse mahkûm olduğu ve müddetini bitirerek tahliye edildiği anlaşılmıştır. Suçluların gülmüş bir liralık ve 50 kuruşluk paralar yapıldıkları tesbit olunmuştur.

Müddeiumumilik tahkikağa vaziyet eylemiştir.

Ankara anlaşması

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Encümenide hazır bulunan Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlunun verdiği uzun izahat dinlendikten sonra anlaşmanın muhtelif dokümanları okunmuş ve neticede muhtelif encümen anlaşmayı ittifakla tasvib ve kabul etmiştir. Encümenin bu husustaki mazbatasını yarın Meclis reisliğine takdim edilecektir. Anlaşmanın Çarşamba toplantısında umumî heyette müstaceliyet kararında müzakeresi kuvvetle muhtemeldir.

Müddeiumumilik tahkikağa vaziyet eylemiştir.

Ankara anlaşması

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Encümenide hazır bulunan Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlunun verdiği uzun izahat dinlendikten sonra anlaşmanın muhtelif dokümanları okunmuş ve neticede muhtelif encümen anlaşmayı ittifakla tasvib ve kabul etmiştir. Encümenin bu husustaki mazbatasını yarın Meclis reisliğine takdim edilecektir. Anlaşmanın Çarşamba toplantısında umumî heyette müstaceliyet kararında müzakeresi kuvvetle muhtemeldir.

Müddeiumumilik tahkikağa vaziyet eylemiştir.

Ankara anlaşması

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Encümenide hazır bulunan Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlunun verdiği uzun izahat dinlendikten sonra anlaşmanın muhtelif dokümanları okunmuş ve neticede muhtelif encümen anlaşmayı ittifakla tasvib ve kabul etmiştir. Encümenin bu husustaki mazbatasını yarın Meclis reisliğine takdim edilecektir. Anlaşmanın Çarşamba toplantısında umumî heyette müstaceliyet kararında müzakeresi kuvvetle muhtemeldir.

Müddeiumumilik tahkikağa vaziyet eylemiştir.

Rus - Japon görüşmeleri

Tokyo 6 (A.A.) — Sovyet sefiri Smetarrin'in muvasalatını müteakib hariciye nezaretinin salâhiyettar bir mümessil, Japonyanın Moskova ile yapılacak olan müzakereler için kat'î bir plânı bulunduğunu söylemiş ve hükümetin, hususî meseleler üzerinde müzakereye devam edeceğini söylemiştir. Molotov'un, ticaret anlaşması fikrini ileri sürdüğünden, iktisadî meseleler de bu müzakerelere dahil bulunacaktır.

Bohemyada kılık başgöstermiş

Viyana sokaklarına Berlin hükümeti aleyhinde afişler yapıldığı iddia ediliyor

Paris 6 (A.A.) — Havas Ajansının bir telgrafında Bohemya'da işeçer ticaret vaziyetinin süratle vahimleştiği bildirilmektedir. Ekmek, şeker ve kömür eksikliği kendini gittikçe hissettirmektedir. Çiftçiler, benzân bulamadıkları için traktörlerini kullanamamaktadırlar. Almanyaya nakledilen rehincilerin miktarı 60.000 e baliğ olmaktadır. Ailelerine mektub yazablenler pek fena bir vaziyette bulunduklarını bildirmektedirler.

Budapeşte 6 (A.A.) — Reuter ajansı bildiriyor:

Haber verildiğine göre, Viyana sokaklarının ekserisine bir takım afişler yapılmıştır. Bu afişlerde elinde sadece bir parça ekmek bulunan Alman askeri ve kolunda içi ekmek kırıntılarla dolu bir sepet taşıyan bir Macar köylü kadını resmi vardır. Resimlerin altında: «Buna daha ne kadar tahammül edeceğiz?» ibaresi vardır.

Bir bitaraf Balkan blokunun teşekkülü bekleniyor

Paris 6 (Hususî) — Exelsior gazetesi, bitaraf devletlerin, Alman iddialarının tersine olarak, mütearızaya karşı koymak için toplandıklarını yazıyor. Ve «bu mütearızai her halde Fransız - İngiliz bloku olacak değildir» diyor. Stokholm konferansı, bu konferansı teşkil eden devletler menfaatlerinin aynı olduğunu ve bunların tehdid ve tehlike karşısında birleşmeleri lüzumunu göstermiştir. Balkanlar da bugün aynı müşahede ve tesbite varıyorlar. Ziral kral Karol Türkiyeye Yunanistan, Bulgaristan ve Yugoslavyanın takviye edeceği bir bitaraf Balkan bloku teşkilini teklif etmiştir.

Bundan başka Petit Journal gazetesinde Pierrot, başlıyan haftanın Balkanlarda bir bitaraflik blokunun teşekkülüne aid haberleri Alman hesaplarını alt üst etmeden nihayet bulmayacağını zannediyor.

İngiltere bir harb istikrazı yapıyor

Paris 6 (A.A.) — İngiltere parlamentosu, bu hafta, âmme menfaatini alâkadar eden bazı tedbirleri müzakere edecek, ezümle bazı gıda maddelerinin tevzi, bir istikraz hazırlığı hakkında tetkikatta bulunacaktır.

Bu haberi veren Daily Mail gazetesi, yakında, yüz elli milyon İngiliz liralık bir harb istikrazının ilân edileceğini bildirmektedir.

İtalyada yeni askeri tedbirler

Roma 6 (Hususî) — Mussolininin dün ordu erkânile yaptığı istihareleri müteakib, İtalyan ordusunu 3000 yeni sübay ve yedek sübayla takviye edilmesine karar verilmiştir.

Dünkü Meclis içtimaında encümenler seçimi yapıldı

Ankara 6 (A.A.) — Büyük Millet Meclisi bugün Refet Canitez'in başkanlığında birbirini müteakib iki celse akdeylemiştir.

Birinci celsede encümenlar intihabı yapılmış ve ikinci celsede intihabat neticeleri tebliğini müteakib Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu söz alarak, Türkiye - İngiltere ve Fransa arasında akdedilen ve Meclise sevk edilmiş bulunan muahedenin heyeti umumiyeye bir an evvel müzakeresini temin için mezkûr muahedenin hariciye ve millî müdafaa encümenleri tarafından müştereken tetkikini istemiş ve bu taleh kabul olunmuştur.

Meclis önümüzdeki Çarşamba günü toplanacaktır.

Ankara 6 (Hususî) — Meclis encümenlerinin ekserisi umumî heyetten sonra toplanarak reis ve mazbata muharrirlerini seçmişlerdir. Adliye encümeni reisliğine Çorum meb'usu Münir, mazbata muharrirliğine Zonguldak meb'usu Şinasi, bütçe encümeni reisliğine Kırklareli meb'usu General Bürhaneddin, reis vekillğine Kastamonu meb'usu Tahsin Coşkan, mazbata muharrirliğine Kocaeli meb'usu Salâh Yargı, iktisad encümeni reisliğine Giresun meb'usu İsmail Sabuncu seçilmişlerdir.

Atatürk pu'l-ri

(Baştarafı 1 inci sayfada)
rede Courvoisier müessesesine, 8 mütelif kıymette mecmuu 62 kuruş tutan bir seri pulla, 100 kuruş kıymetinde bir blok tabettirmektedir. Bu pullar bugünlerde İsviçreden sehrimize gelecek ve Ebedî Şefin ölüm yıldönümü olan 10/11/939 tarihinde satışa çıkarılacaktır.

Gene Posta ve Telgraf İdaresi tarafından büyük vatanperver şair Namık Kemal ölümünün ellinci yıldönümü vesilesile bu ay sonunda satışa çıkarılacak olan 4 kıymette mecmuu 38,5 kuruş tutan bir seri pulun da tabii işi karşında bitirilecektir. Atatürk pullarının tabii adedi 200 bin, Namık Kemal pullarının tabii adedi de 100 bindir. Resmimiz Atatürk pullarını göstermektedir.

Alman'ar bir İsveç vapurunu m'sadere etti'er

Stokholm 6 (A.A.) — Haber verildiğine göre, Riga - Stokholm arasında muntazam seferler yapan bir İsveç vapuru Almanlar tarafından müsadere edilmiş ve 15 gün mevkuf tutulmak üzere Stettin'e götürülmüştür.

Polonyalı şahsiyetlere ve Polonya tebasına aid olup İsviçreye, İngiltereye ve Filistine gönderilmekte olan otomobil ve ev eşyası müsadere edilmiştir.

Muğlarda çok cocuklu 608 aile var

Muğla 6 (A.A.) — 1939 yılı başından itibaren mükâfat almak üzere müracaat eden 6 ve daha ziyade cocuklu ailelerin miktarı 608 e varmıştır.

Sabahtan Sabaha

Tanzimat ne idi?

Sık kafesleri toz ve örümcek ağlarıyla büsbütün körleşmiş, kaplamalarının yeşil boyası solmuş bir bina... Malta taşları yosun tutmuş methalinde bir ölü gözü gibi karanlık ağız sarnıcı, rutubetten küf tutmuş ambartlarında güvelerin didik didik ettikleri okunmuş örtüleri ve tahtaları çatlak tahtalarında iğrenç bir is ve yağ kokusu tıksıran kör kandilleri var. Loş ve ratib sofalarında başları örtülü mercan renkli paytak kadınlar ve karınları şiş, başları takke, burunları sümkü cocuklar var.

İç içe iki kapısına kalın çuha perdeler gerilmiş izbe bir odası var. Perdeyi aralayıp bakalım. Gözümüze çarpan bir büyük çadır ve burnumuza gelen bir öd ağacı kokusudur. Merakımızı biraz daha ileri götürüp bu dört köşeli çadraya yaklaşıalım. Kulağımıza gelen garib seslerin mânasını ilk hamlede anlayamıyız. Çünkü bu bir çadır değil bir tandır. Ve kış geçirmek için altına girenler tehlikeli ve tekber ile meşguldürler. İşte bu tanzimattan evvelki Osmanlı devletidir.

Yazın itikafa, kışın tandıra kapanan bu Osmanlı tanzimattan sonra önce parmanın ucunu, sonra bir ayağıyla burnunu, daha sonra bütün vücudunu bu tandırdan çıkarmıştır. Tanzimattan On İemruz inkılabına kadar ancak bu kadar hareket edebilen (Osmanlı'nın kafesten başını çıkarıp dünyayı görmesi için de bütü ruhu, kini ve atavizmi ile düşman gördüğü ve kendine düşman yaptığı garib korkunc yüzünü burnunun dibinde görmesi lâzım geldi. Can kaygısı ile sıçrayan yedi yüz yıllık Osmanlı yağlı bezlerle sarılmış bir muska gibi açıla açıla üzerini kaplayan başları çöze çöze asıl hüviyetine erişti. Koca kavuğun, yağlı cübbenin altından dipdiri bir Türk çıktı. İşte bu da Cümhuriyet inkılabıdır.

«Tanzimat» in tarihimizdeki mevkiini münakaşa eden meslekdaşlara bu da benden bir örnek olsun.

Siyaset ALEMİNDE

Muhariblerin bekledikleri

Yazar: Selim Rağın Emec

Harb vaziyetinin bir intizar devresi geçirmekte olduğuna hepimiz şahidiz. Bunun sebepleri de malumdur. Garb cephesinde İngiltere ile Fransa intizar ediyor ve Almanyanın taarruz geçmesini bekliyorlar. Buna mukabil Almanya da bekliyor. Fakat neyi? Asıl meçhul nokta budur.

Bir ara Hitlerin bir milyon sekiz yüz bin kişilik bir insan fedakârlığına mukabil Majino hattını yarmaya matür mühim bir taarruz emri vereceği şayi olmuştu. Bir milyon sekiz yüz bin rakamını zikretmekten maksad, o zaman, askeri mütehasısların, böyle bir taarruz için bu kadar azim bir fedakârlığı göze almak lâzım geldiğini ileri sürmelerindedir. Fakat Hitler bu emri vermedi. Çünkü ağıle ihtimal bu fedakârlığı fazla buldu. Ondan sonradır ki Almanyanın, bütün hava ve denizaltı kuvvetleriyle İngiltereye yüklenmesi mevzuubahs olmaya başladı. Almanyanın asıl hedef olarak İngiltereye tavaccih etmesinin sebebine gelince; bu harbin devam etmesinde mühim âmillerden biri İngilteredir. Bu devlete Almanyanın namağlûb olduğu kanaatini vermemelidir ki sulh imkânları tebellü edebilsin. Fakat bu mücadele şeklinden Almanyaya büyük neticeler beklediği halde elde edilen muvaffakiyetler pek fazla çıkmamıştır. Zira, Almanyadan kalkıp İngiltere havalalarına gidecek olan tayyarelerin mesafe uzaklığından dolayı taşıdıkları bomba ve torpil miktarı nisbeten az oluyordu. Tayyarelerin, ayrıca, benzın payını da hesaba katmak lâzım geliyordu. Bundan ötürüdür ki kesif kıymetli İngiltereye bir hava hücumu yapılmamasının muvaffakiyet şartları hafif telâkki edildi. Böyle bir taarruz için üstitihazına en fazla müsaid olan yer ise Belçika kıyıları idi. Halbuki, bugünkü şartlar içinde Belçikanın bitaraflığını ihlâl etmek mevzuubahs olamazdı. İşte, Almanyadan beklenen kuvvetli askeri hareketin gecikmesinde başlıca âmil bunlardı. Maamafih Almanyanın bu hareketsizliğine bakarak bu halin ilâniyeye böyle devam edebileceğini sanmak doğru olmadığı gibi İngiliz - Fransız durgunluğunun da harbetmek istememek manasına alınması hatalı olur. Amerikan ambargoyu kaldırmasının bu memleketlerde bası olduğu memnuniyet gösteriyor ki otomatik silâhlar ve tayyare kuvvetleri bakımından henüz hazırlıkları kâfi değildir. Bu sebeble bir intizar devresinin sürmesi müsteb'ad sayılamaz. Hatta önümüzdeki ilkbahara kadar. O zaman, tarafların siyasi faaliyetlerinden hâsıl olacak neticeler de taayyün edeceği için muharebe, en müessir şekilde ve azami randaman alınabilmek için şiddetini artıracaktır. Tâ ki, bu arada mucize kabilinden bir anlaşma hâsıl ola.

Selim Rağın Emec

Fazla saatlerle çalışma nizamnamesi bugün tatbik ediliyor

Ankara 6 (Hususî) — Fazla saatlerle çalışma nizamnamesi, iş kanununun 37 inci maddesine göre İktisad Vekilliğince hazırlanmış ve mer'iyete konulması Heyeti Vekilece kabul edilmiştir; yarın ta'biikına geçilecektir.

Selim Rağın Emec

Fazla saatlerle çalışma nizamnamesi bugün tatbik ediliyor

Ankara 6 (Hususî) — Fazla saatlerle çalışma nizamnamesi, iş kanununun 37 inci maddesine göre İktisad Vekilliğince hazırlanmış ve mer'iyete konulması Heyeti Vekilece kabul edilmiştir; yarın ta'biikına geçilecektir.

Selim Rağın Emec

Fazla saatlerle çalışma nizamnamesi bugün tatbik ediliyor

Ankara 6 (Hususî) — Fazla saatlerle çalışma nizamnamesi, iş kanununun 37 inci maddesine göre İktisad Vekilliğince hazırlanmış ve mer'iyete konulması Heyeti Vekilece kabul edilmiştir; yarın ta'biikına geçilecektir.

Selim Rağın Emec

Fazla saatlerle çalışma nizamnamesi bugün tatbik ediliyor

Ankara 6 (Hususî) — Fazla saatlerle çalışma nizamnamesi, iş kanununun 37 inci maddesine göre İktisad Vekilliğince hazırlanmış ve mer'iyete konulması Heyeti Vekilece kabul edilmiştir; yarın ta'biikına geçilecektir.

Selim Rağın Emec

Fazla saatlerle çalışma nizamnamesi bugün tatbik ediliyor

Ankara 6 (Hususî) — Fazla saatlerle çalışma nizamnamesi, iş kanununun 37 inci maddesine göre İktisad Vekilliğince hazırlanmış ve mer'iyete konulması Heyeti Vekilece kabul edilmiştir; yarın ta'biikına geçilecektir.

Selim Rağın Emec

Fazla saatlerle çalışma nizamnamesi bugün tatbik ediliyor

Ankara 6 (Hususî) — Fazla saatlerle çalışma nizamnamesi, iş kanununun 37 inci maddesine göre İktisad Vekilliğince hazırlanmış ve mer'iyete konulması Heyeti Vekilece kabul edilmiştir; yarın ta'biikına geçilecektir.

Selim Rağın Emec

Fazla saatlerle çalışma nizamnamesi bugün tatbik ediliyor

Ankara 6 (Hususî) — Fazla saatlerle çalışma nizamnamesi, iş kanununun 37 inci maddesine göre İktisad Vekilliğince hazırlanmış ve mer'iyete konulması Heyeti Vekilece kabul edilmiştir; yarın ta'biikına geçilecektir.

Selim Rağın Emec

Şehir Haberleri

Gazi köprüsünün mukavemet derecesi tesbit ediliyor

İki başındaki çalışmalar bir buçuk ayda tamamlanarak köprü nakil vasıtalarına da açılacak

Cumhuriyet bayramı günü merasimle açılan Gazi köprüsünün nakil vasıtalarının geçmesine henüz müsaade edilmemiştir. Yalnız halk, köprüden serbestçe geçebilmektedir.

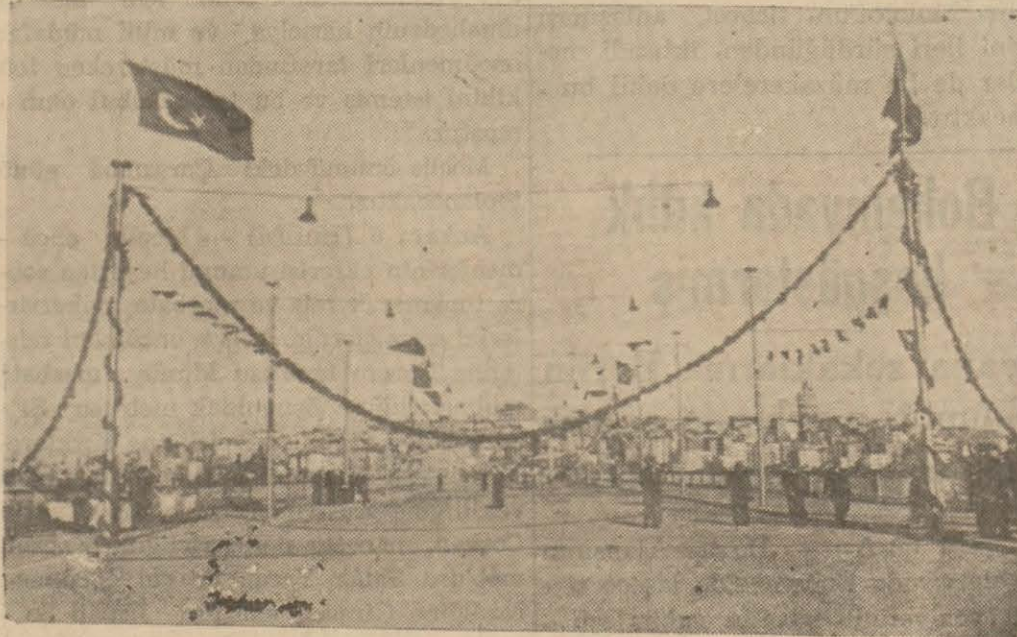
Köprü'nün mukavemetini tesbit etmek üzere Nafia Vekâleti tarafından İstanbul'a bir müteahhis gönderildiğini, müteahhisin belediye mühendisleri ile beraber köprü üzerinde çalıştığını yazmıştık. Bu husustaki tetkikler henüz devam etmektedir.

Müteahhisla, belediyenin mühendisleri her gün köprüde meşgul olmaktadır. Köprü'nün üstünden müteaddid zamanlarda taş ve kum yüklü kamyonlar geçirmekte, bu esnada dubaların batma derecesi ölçülmektedir. Köprü'nün dubaları istenildiği zaman yerlerinden sökülebilecek şekilde yerleştirilmiştir. Müteahhisler, dubaların yerlerini değiştirmekte, bu suretle yer değiştirme işinin çabukluğu ölçülmektedir.

Dubalardan her hangi biri harici tesirlerle delindiği takdirde içi su dolan dubanın ne miktar battığı etüd edilmektedir.

Müteahhis ve belediyenin mühendisleri tetkiklerini ikmal ettikten sonra hazırlayacakları raporu Nafia Vekâletine yollayacaklardır. Vekâlete, rapor tetkik edecek, köprü'nün muvakkat kabulünü yapmak üzere İstanbul'a salâhiyetli bir fen heyeti yollayacaktır.

Köprü'nün iki tarafındaki toprak kısmında yapılan çalışmalar bir buçuk ay

Gazi Köprüsü

sonra ikmal olunacak ve müteakiben nakil vasıtalarının köprüden geçmelerine izin verilecektir.

Unkapanı meydanına parke döşenmekte, Azabkapı meydanında henüz doldurulmayan kısmın toprakla doldurulmasına devam olunmaktadır.

Meyyokuşuna yeniden parke döşenmektedir.

Yeni parkeler yerlerine konduktan sonra nakil vasıtaları yoldan köprüye kadar

kolayca inebilecektir.

Unkapanı ile Şehzadebaşı arasındaki cadde üzerinde bulunan çukurlar doldurulacak, yol tamamen parkelenecektir. Unkapanı, Şehzadebaşı caddesinin keşifnamesi hazırlanmaktadır. Bir buçuk ay sonra Meyyokuşundan, Gazi köprüsünden ve Unkapanı, Şehzadebaşı yolundan nakil vasıtaları geçmeğe başlayacaklardır.

Yaman bir otel hırsızı yakalandı

Zabta dün Sirkeci otellerinde bir müddetten beri devam eden bazı mühim hırsızlık vak'aları'nın failli olan Muzaffer adında yaman bir otel hırsızını yakalamağa muvaffak olmuştur.

Giyiniş ve konuşuş tarzı itibarıyla kendisine kişibar bir müşteri süsü veren Muzaffer adında otel hırsızını yakalamıştı. Muzafferin otele emanet bıraktığı bavullar açılınca içlerinden odun parçaları çıkmıştı.

Suçlu yaptığı hırsızlık vak'alarını tamamen itiraf etmiş ve çaldığı eşyalar satıldığı yerlerden almış ve çaldığı eşyaları iade olunmuştur. Emniyet müdürlüğü tahkikatını derinleştirmektedir.

tefil yerlerden telefonlar ettirmektedir.

Kurnaz hırsız bundan sonra otel dahilinde fırsat kolluyarak diğer müşterilerin açık bıraktıkları odalara girmekte, kıymetli eşya ve paralarını çalmaktadır.

Muzaffer bu tarzda Samsun, Yeşil Bursa ve Güzel İzmir otellerinde müteaddid hırsızlıklar yapmış ve muhtelif kimselere aid mühim miktarda kıymetli eşya ve para çalmıştır. Nihayet zabıtaya yapılan ihbar ve şikâyet üzerine bu cür'etkâr adam Hüdevendigar otelinden aynı tarzda bir fotoğraf makinesi asırırken suçüstü yakalanmıştır. Muzafferin otele emanet bıraktığı bavullar açılınca içlerinden odun parçaları çıkmıştı.

Suçlu yaptığı hırsızlık vak'alarını tamamen itiraf etmiş ve çaldığı eşyalar satıldığı yerlerden almış ve çaldığı eşyaları iade olunmuştur. Emniyet müdürlüğü tahkikatını derinleştirmektedir.

Deniz işleri:

Karadenizde karayel fırtınası tekrar başladı

Dün Karadenizden limanımıza gelen malûmata göre, Karadenizde yeniden karayel fırtınası başlamıştır. Bu yüzden yolda bulunan bazı vapurlar en yakın limanlara sığınmak mecburiyetinde kalmışlardır.

Mıntaka liman reisliği keyfiyetten bütün vapur acentalarını haberdar etmiş, ihtiyatlı olmalarını tavsiye etmiştir.

Poliste:

Bir kömür ameleli 7 metre yüksekten düştü

Büyükadada Yalı caddesinde oturan kömür amelesinden Abdullah, dün Maltepe vapuruna kömür boşaltırken muvazenesini kaybederek 7 metre yükseklikten depoya düşmüş ve vücudünün muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmıştır.

Abdullah imdadı sıhhi ile Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

Dört hırsız yakalandı

Şişli'de Çiftecevizler sokağında oturan Nazirenin evine evvelki gece girerek bazı ev eşyasıyla 18 lira kıymetinde bir duvar halısını çalan Hâmid, Haçik, Antranik ve Mustafa adlarında dört hırsız zabıta tarafından yakalanarak, Beyoğlu cürmü meşhud hâkimliğine teslim edilmişlerdir.

Şehir işleri:

Eminönünde 96 bin liralık inşaat yapılacak

Eminönü meydanının 96 bin liralık inşaatı müteahhid Neffile verilmiştir. Bu müteahhid, 507 bin lira yapılacak yolların inşaatını da üzerine almıştı. Mukavelesi tadil edilecek, 507 bin liralık yollardan bir kısmı yapılmıyarak müteahhidin çalışması Eminönü meydanında tekâşüf ettirilecektir.

Yeni çeşniye uygun ekmekek yapmayanlar cezalandırılacak

Belediye, son bir hafta içinde fırınlardan muhtelif ekmekek nümuneleri almıştır. 154 ekmekek nümunesinin kimyahanede tahlilinden sonra, bunlardan ancak 10 nun yeni çeşniye uygun olmadığı anlaşılmıştır. Çeşniye uygun ekmekek yapmayan fırın sahipleri cezalandırılacaktır.

Bir adam kömür ambarına düştü

Büyükadada oturan Yusuf oğlu Abdi dün Büyükadaya gitmek üzere Köprü'den Ada vapuruna binmiş, bu sırada vapur kömür almakta olduğu için Abdi a çık bulunan kapaklardan birinden kömür ambarına düşmüştür. Abdinin sağ bacağı kırılmış, başından da ağır surette yaralanmıştır. Baygın bir halde Bevoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

10 milyonluk ihtilâf halledildi

Hükümetimizle, Kütahya - Balıkesir hattını yapan Alman Julius Berger inşaat müessesesi arasındaki ihtilâfı halletmek üzere Cenevrede toplanan hakem heyetinde Türk murahhası olarak bulunan eski Adliye Vekili Sinob me'usu Yusuf Kemal dün sabahki ekspresle şehrimize gelmiştir.

Alman inşaat müessesesi Kütahya - Balıkesir hattı inşaatı dolayısıyla hükümetimizden on milyon liralık tazminat istemiş ve bu yüzden hükümetimizle mezkûr müessesesi arasında bir ihtilâf baş göstermişti. Bu ihtilâfı halletmek üzere seçilen iki tarafın murahhasları Cenevre'de bitaraf hakem Yunan hukukçu M. Politisin reisliğinde toplanmışlardır. Bu toplantılarda her iki tarafın müdafaaları dinlendikten sonra mesele bir karara bağlanmış ve bu kararın gerek Alman müessesesine, gerekse Türk hükümetine tehmimi vazifesi murahhasımız Yusuf Kemal tevdi edilmiştir.

Yusuf Kemal bu hususta evvelâ hükümetimize ve Alman inşaat müessesesine malûmat verecektir.

Yusuf Kemal ihtilâf hakkında alınan kararın ne olduğu etrafından dün kendisinden malûmat isteyen gazetecilere, bu hususta her iki tarafa malûmat verilmeyen bir şey söylemek mümkün olmadığını söylemiştir.

Mareşal Fevzi Çakmak dün şehrimize geldi

Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak, dün sabahki ekspresle Ankara'dan şehrimize gelmiştir.

Mareşal Haydarpaşa istasyonunda İstanbul komutanı Korgeneral Hâlis Bıyıktaş, şehrimizdeki generaller, vilâyet, Parti, belediye erkânı, merkez komutanı ve yüksek rütbeli subaylar tarafından karşılanmıştır. Mareşal şehrimizde birkaç gün kalacaktır.

Bir sarhoş meyhaneyi altüst etti

Evvelki gece Samatyada Büyükkuleli sokağında meyhaneci Dimitrinin dükkânına rakı içmek üzere Bedros adında biri gelerek bir masaya oturmuştur.

Bu adam bir müddet rakı içtikten sonra bir meseleden dolayı meyhaneci Dimitri ile kavgaya tutuşmuş ve bu arada eline geçirdiği kadeh ve bardakları meyhanecinin kafasına fırlatarak yaralanmasına sebep olmuştur.

Bedros bununla da iktifa etmiyerek masaları devirmiş ve dükkânı altüst ettikten sonra çekmede bulunan 8 lirayı da asırarak çıkıp gitmiştir.

Hâdiseden haberdar olan zabta memurları bu zorlu müşteriyi yakalamışlar ve hakkında takibata başlamışlardır.

Mahkemelerde

Beyoğlundaki inhidam faciasının muhakemesine başlandı

8 kişinin öümü ve 13 kişinin yaralanması ile neticelenen hâdisenin suçluları dün ağır ceza mahkemesinde sorguya çekildiler

Geçen Mart ayının 27 nci günü Beyoğlundaki Yenisehirde Gülceci sokağında 8 numaralı ve altı katlı Atlas apartmanı yıkılmış, enkaz alt tarafında bulunan evlerin üzerine düşerek iki evin tamamen, iki evin de kısmen narab olmasına sebep olmuştur.

Bu feci hâdisesi esnasında Atlas apartmanında bulunan 49 kişi enkaz altında kalmış, 8 kişi ölmüş, 11 kişi de muhtelif yerlerinden yaralanmıştı.

Apartman enkazı kaldırılırken itfaiye neferlerinden iki kişi yaralanmış, bu suretle yaralıların sayısı 13 e çıkmıştı.

Hâdiseden sonra zabta ve adliye tarafından yapılan tahkikat neticesinde Atlas apartmanının eskiliği ve çürüklüğü yüzünden yıkıldığı anlaşılmış, ve apartmanında oturan kiracıların ve komşuların ev sahibine müracaatla binadaki müteaddid çatlaklıklar göstererek tamir ettirmesini söyledikleri tesbit olunmuştur.

Bütün bunlara rağmen ev sahibi makarnacı Yani ile bina hissedarlarından Aleko ve Dimitri kız Adıyanyaya binanın tamiri ile alakadar olmamışlardır. Müdeimlik tarafından tedbirsizlik ve ihmal yüzünden 8 kişinin ölümüne ve 13 kişinin yaralanmasına sebebiyet vermek suçüyle birinci Ağırceza mahkemesine verilen ev sahibi Yani ile hissedar Aleko ve Adıyanyanın duruşmalarına dün sabah başlanmıştır.

Dünkü celsede suçlular hüviyet tesbitinden sonra hâdisenin ne şekilde vuku bulduğunu anlatmışlar ve kendilerinin binada hiç bir çöküntü emaresi göremediklerini, çatlak olsaydı pek tabii olarak ettireceklerini söylemişlerdir.

Suçlulardan sonra şahidlerin dinlenmesine başlanmış, ilk olarak dinlenen şahid Aneski hâdisesi günü annesi ve kız kardeşine apartmanın üçüncü katında oturan Pavliye misafir gittiklerini, bir aralık sıvaların döküldüğünü gördüğünü ve akabinde de binanın çöktüğünü, bu faciada annesinin öldüğünü, kendisi ile kız kardeşinin de ağır surette yaralandıklarını söylemiştir.

Şahid bodrum katının bir hafta evvel çatlamış olduğunu ve kiracıların mal sahibi Yaniye bunu haber verdiklerini ifade etmiştir.

Bundan sonra kazada karısı Sultan ile kız İlhani kaybeden halıcı Yusuf, mahkemeye bir istida vererek davacı yerine geçmiştir. Yusuf okunan istidasında suçlulardan on bin lira tazminat alınmasına karar verilmesini istemektedir.

Mahkeme gelmiyen bazı şahidlerin çağırılması için başka bir güne bırakılmıştır.

(Mahkemeler burada bitmemiştir. Devamı 11 inci sayfadadır.)

ALLAHIN CENNETİ, Filminin kazandığı muvaffakiyeti ve bu TÜRK FILMİNİ GÖSTEREN SİNEMALARI HATIRLAYIN.

İPEK ve SARAY Sinemaları

ŞEKER BAYRAMI Münasebetiyle Senenin İKİNCİ BÜYÜK TÜRK FILMİNİ Pek yakında SAYIN HALKIMIZA TAKDİM EDECEKLERİNİ MÜJDELEMEKLE İFTİHAR DUYARLAR

TOSUNPAŞA

Baş Rollerde, sevimli ve kıymetli sanatkarlarımız
**HAZİM - VASFİ - FERİHA TEVFIK - MAHMUD - HALİDE
NECLÂ - ŞEVKİYE - SUAVİ - ve NATAŞA REVÜSÜ ARTİSTLERİ**

Musiki ve şarkılar: **MUHLİS SABAHADDİN**

Dikkat: Allahın Cenneti, yalnız İPEK Sinemasında
Son üç günden istifade ediniz.

TAKSİM SİNEMASINDA

11 İkinciteşrin Cumartesi matinelere itibaren
Türkiye sinemacılık âleminde görülmemiş muvaffakiyetler kazanan
Aşkın Göz Yaşları ve Yaşasın Aşk

Filmlerinden sonra şarkın yegâne ses kralı

ABDÜL VEHA P'İN

Sayın İstanbul halkına en büyük bir Bayram hediyesi

BEYAZ GÜL

Türkçe sözlü - Arapça şarkılı

Şimdiye kadar rağbet gören bütün Türkçe filmlerin muvaffakiyetini gölgede bırakacaktır.

ÇEMBERLİTAŞ Sineması

Türkiyenin en muhteşem sineması

Pek yakında açılıyor.

Dünyanın en büyük Muğanniyesi

GRACE MOORE'nin

Paris Operasından **GEORGES THILL** ile beraber
FRANSADA ve FRANSIZCA olarak çevrilen yegâne Opera

L U İ Z

Fevkalâde filminin ilk iracı şerefine büyük Opera galası

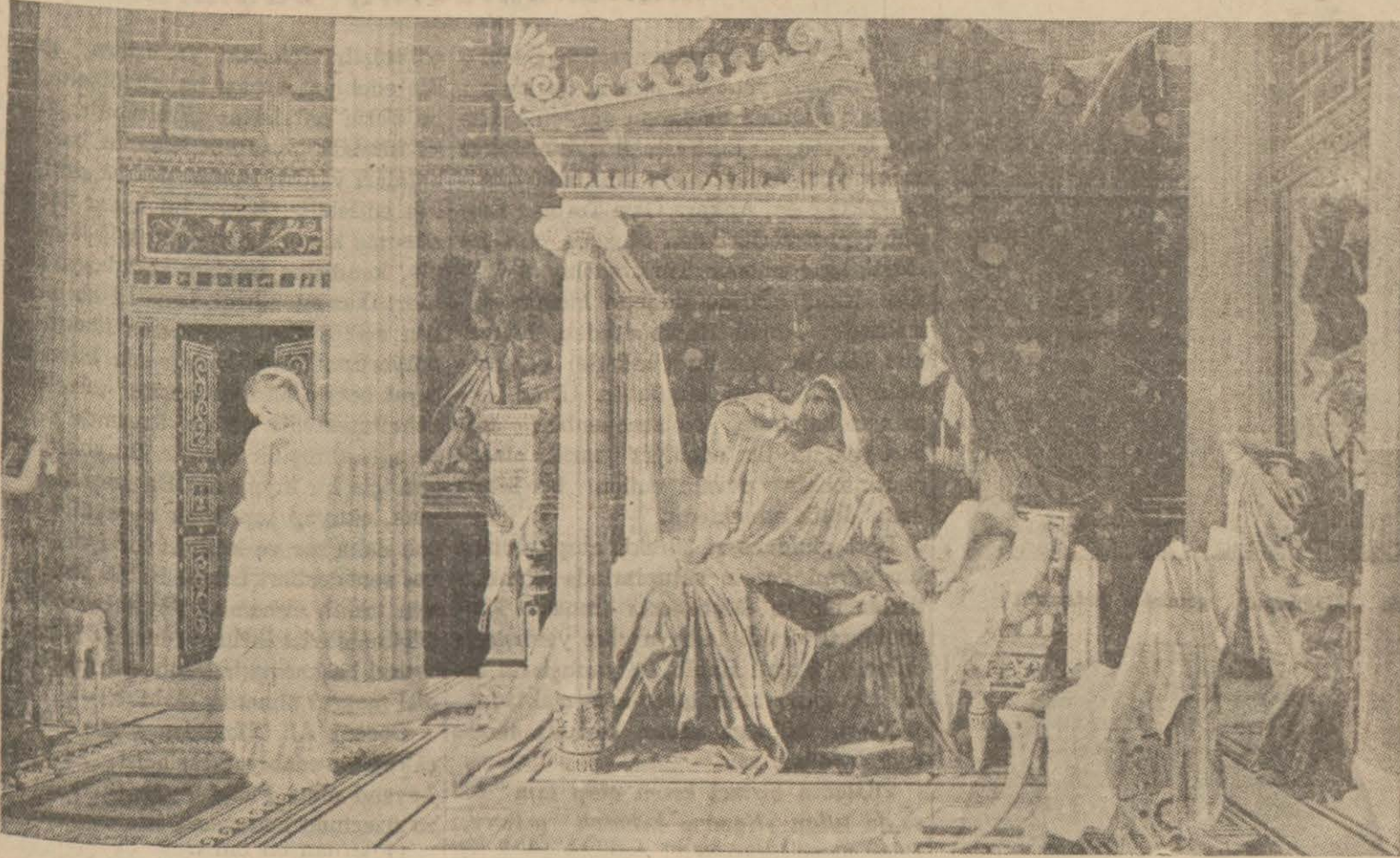
Yarın Akşam **SÜMER Sinemasında**

Mevsimin en büyük musiki hâdisesini teşkil edecektir.

Bu şaheser, GRACE MOORE'nin şimdiye kadar çevirdiği bütün şarkılı filmlerinin fevkindedir. Yerlerin evvelinden aldırılması rica olunur. Tel. 42851

Resimle Tarih

STRATONİÇA

Stratonice, milâddan evvel, Antakya (Hatay) krallarından üçüncü Selevkus Nikatorun karısı idi. Fevkalâde güzelliği ile meşhurdur. Bu genç ve güzel kadına, üvey oğlu genç prens Antiyohos Soter âşık olmuştu. Fakat, üvey anasına karşı beslediği sevgiyi hiç kimseye açmağa cesâret edemiyen delikanlı, bir gün, bir âşk hastası olarak yatağa düştü. Hiçbir hekim derdine deva bulamadı. Nihayet, Erasistratos adında bir doktor, hastanın sırrını keşfetti ve ihtiyar babasına, bir yolunu bularak, prensin derdini açtı. İhtiyar kral, oğlunu

kurtarmak için büyük bir tedakârlık yaptı. Genç ve güzel karısını boşadı ve Antiyohos ile Stratonice'nin evlenmesine izin verdi.

Bu tarihi vak'adan ilham alan on dokuzuncu asrın büyük Fransız ressamlarından İngres, gördüğümüz tabloyu yapmıştır. Hastâ prens, kendisini ziyarete gelen güzel üvey anasını görmek istemiyor ve kolile yüzünü kapıyor. O sırada baş ucunda bulunan doktor Erasistratos ta prensin sırrını keşfetmiş bulunuyor. Bu tablo Chantillyde Condé müzesindedir.

MEDÜSÜN SALI

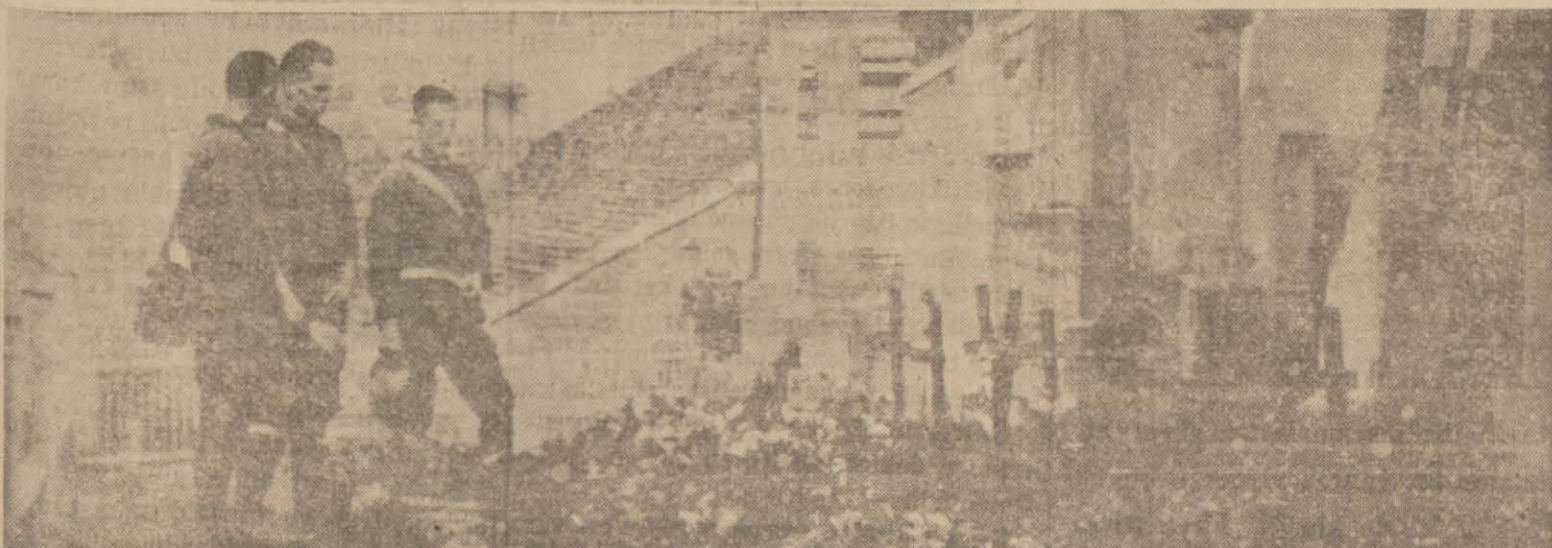

Geçen asrın büyük Fransız ressamlarından Gericault'un şaheseri olan bu tablonun mevzuu bir faciadan alınmıştır.

1816 da, Medüs isminde bir gemi, Afrikanın garbinda Senegambiya sahillerinde parçalanmıştı. Geminin bir sahna can atan 16 kişi tam on iki gün, açlık ve susuzlukla boğuşuktan sonra bir gemiye raslamışlardı. Kazazedelerle görüştürülen ressam, uzun zaman hastanelere devam ederek ölü ve aç

hasta yüzleri etüd etmiş ve nihayet meşhur tablosunu yapmıştı. 1819 salonunda eserini teşhir etmiş, bu realist - dramatik şaheser, klâsik an'aneleri yıkan ilk büyük san'at hâdîsesi olmuştu. Ziya ve gölge tezadları, vücudların inceden inceye etüdü ile, zamanında yeni bir san'atın ilk müjdecisi olmuştu; fakat, büyük san'atkâr, asıl kıymetlerini gösteremeden, 1824 de henüz 33 yaşında iken ölmüştü.

Garb cephesinin ilk kurbanları

Yukarıdaki resim garb cephesindeki çarpışmalarda ilk ölen 9 Fransız askerinin mezarlarını göstermektedir. Bu mezarlar Alsasın küçük bir köyündedir ve her gün yüzlerce kişi tarafından ziyaret edilmektedir.

Hâdiseler Karşısında

YENİ TABİRLER

Dün Mahmudpaşa yokuşundan çıkıyordum:

— Majino bunlar bayım.
Başımı çevirip baktım. İşportalı satıcının işportasında çoraplar vardı:
— Sağlam bayım hiç merak etme! Yürüdüm.

— Haniya Zigfrid yok mu gelen? Bu da bir başka türüstüydü. Yolun kenarına dizdiği ayakkabıları satıyordu:

— Yağmurda, çamurda bir şey olmaz, senelerce kullan!

Güldüm, geçtim.
— Lehistan şehirleri gibi kapanın e-
linde kalıyor.

İki tarafından tutulan dört ayaklı bir kerevet, tuzlukla dolu idi.

— Beğim sen de gel, sen de al!

Eüz ötede fanila satan adam bir kadınla pazarlığa girişmişti. Kadın ucuz almak için, fanilâ satan ucuz vermeme için ayak diriyorlardı:

— Bu kadar paraya da olur mu?

— Ya neye olsun bayan, bedava verecek değiliz-

— Sen de çok istedin...

— İstedim ya, mal benim değil mi?

— Mal senin amma, ben de alıyım.

Fanilâ satan kızmıştı:

— Fazla konuştun hanım, ben bu rada satıcıyım, siyasî değilim ki seninle daha uzun boylu konuşayım. Vaz-geç git işine!

Yokuşun başına yaklaşıyordum. Bir mağazanın kapısındaki çiğrtkan manzuru ve mukaffa bir şiiri, bestelemiş okuyordum:

«Yava gelin yava»

«Gelin abhükaya»

«Bitmez bu dükkânda»

«Mallar saya saya»

Küfeciler, eli çıkınlara sokuluyorlardı:

— Motörlüyüm bayım.

Dalmıştım, düşünüyordum:

— Merhaba beğim, bu ne dalgınlık! Bir dükkânın önünde duran sahibi eski bir tanıdıkta:

— Demek buradasınız.

— Evet.. Biz de bir hamle yapalım dedik.

— Nasıl işler?

— Sükûnet berdevam. Birkaç keşif kolu dükkâna uğruyorlar.

— Anlamadım.

— Yani birkaç kişi gelip, mallara bakıyorlar. çıkıyorlar.

Ben onunla konuşurken keskin bir çığlık duyuldu. İşportadakiler, han kapılarına, sokak aralarına daldılar.

— Bu çığlık nedir?

— Alert!

— Efendim?

— Alarm!

— Bir şey anlıyamıyorum.

— Sığnağa kaçmak işaretli

— Sığnağa kaçmak mı?

— Geliyorlar da..

— Geliyorlar mı?

— Zannederim, şimdi görürüz

Ben havaya bakarken, eski tanıdık, elile yokuşun başını gösterdi. İki polis yanyana yürüyorlardı: Sağa sola bakarak, önümüzden geçtiler:

Bir ikinci çığlık koptu:

—Bu da nedir?

— Tehlikenin geçtiğine işaret!

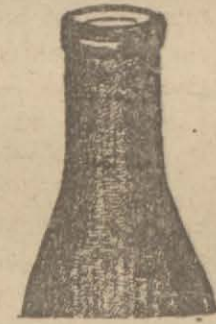
İşportalılar, sığındıkları han kapılarından, sokak aralarından birer ikişer caddeye çıkıyorlardı.

Tomet Hulusi

Bunları biliyor mu idiniz?

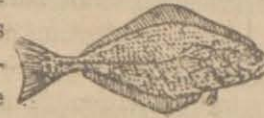
Renkli şişelerde süt geç bozulur

Renkli şişelerde süt, şeffaf şişelerde olduğundan daha çok zaman dayanır, tazeliğini geç kaybeder. En mükemmeli sarı, yeşil, ve kırmızı olanlarıdır.

Renk ve ad değiştiren balık

Şimal denizinde yaşayan bir cins balık mevkiideğiştirildiğinde renk değiştirir. Ve tabii renkle birlikte her mevkide adı da değişmektedir.

Sinekler nerelere konmaktan hoşlanırlar?

Sineklerin her yere konduklarını zannederiz. Halbuki sinekler her önelere gelen yere konmazlar. Kondukları yerin yeşil olmasını tercih ederler, açık mavi yerlerden de hoşlanırlar. İnsanlar arasında konmak istedikleri ve tercihan kondukları yer burundur.

Tuğladan elektrik direkleri

Elektrik direkleri, ekseriyetle kayın odunlardan yapılır. Fakat Hindistanda elektrik yapıldığı zaman tuğladan örülmüş direkler yapılmıştır. Bunlar bilâhare değiştirilmiştir.

GÖNÜLİŞLERİ

Bir bardak suda Fırtına

Bir erkek okuyucum derd yanıyorsa, şikâyeti kendi dilinden birkaç cümle ile hülâsa edilebilir:

«Yakın tanıdıklardan bir aile oğlu için kızımı istedi, çocuğu bilirim, zekidir, parlak bir istikbale namzedir. Bilhassa terbiyeli ve namusludur, kızımın aralarında samimiyet olduğunu da bilirim, annesinin ve kızımın fikirlerini aldıktan sonra muvafakat ettim.

«Nişanı ve nikâhu aynı zamanda, hem de gayet kısa bir zaman içinde yapacağız. Yalnız dün gece yeni bir hâdis vukua geldi. Delikanlının babası ile konuşuyorduk. İşin maddî kısmı üzerindeydik, takriben şöyle bir cümle söyledim:

«Yeni bir şirket kuruluyor, ortanın biri oğlum, diğeri kızım. Ben oğluma ticareti için mühim bir sermaye veriyorum, sen de şirketin diğeri uzvu olan kızın namına bir miktar ilâve e-

demez misin

Sual:

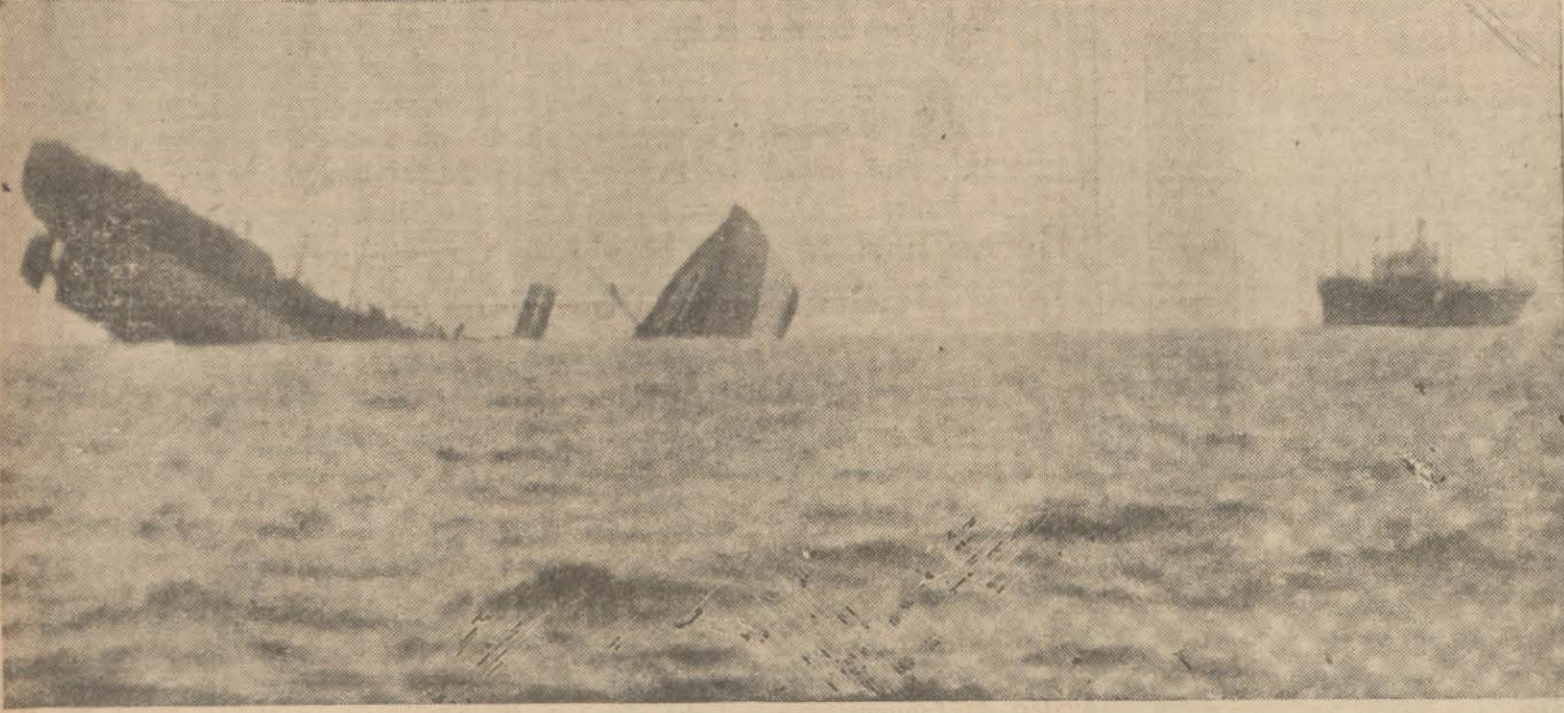
— Hay hay, cevabı ile mukabele ettim, fakat bilâhare içime bir sıkıntıdır çıktığı, acaba bu aileyi yanlış mı tanıyordum? Acaba kızımın ziyade kızımın getirebileceği servete mi bakıyordum? Ve sizinle bir hasbihal yapmak istedim.»

Böyle bir taleb karşısında memleketimizde yüzde doksan beş kişinin aynı şekilde düşüneneğinde şüphe etmem. Bununla beraber bu taleb tamamen normaldir ve memleketimizin âdetleri arasına girmeye de başlamıştır. Bir vakitle kız ailesi erkekten «ağırık» isterdi, aldığı para ile kızı cihaz yapardı, sonraları bu talebden vazgeçti, cihazı kendi parasile yapmaya başladı. Şimdi vavağ vavağ beynelmilel âdetlere doğru gidiyor, bereket versin ki ağır ağır gidiyor, fazla sarıntı, ürküntü vermeden gidiyor.

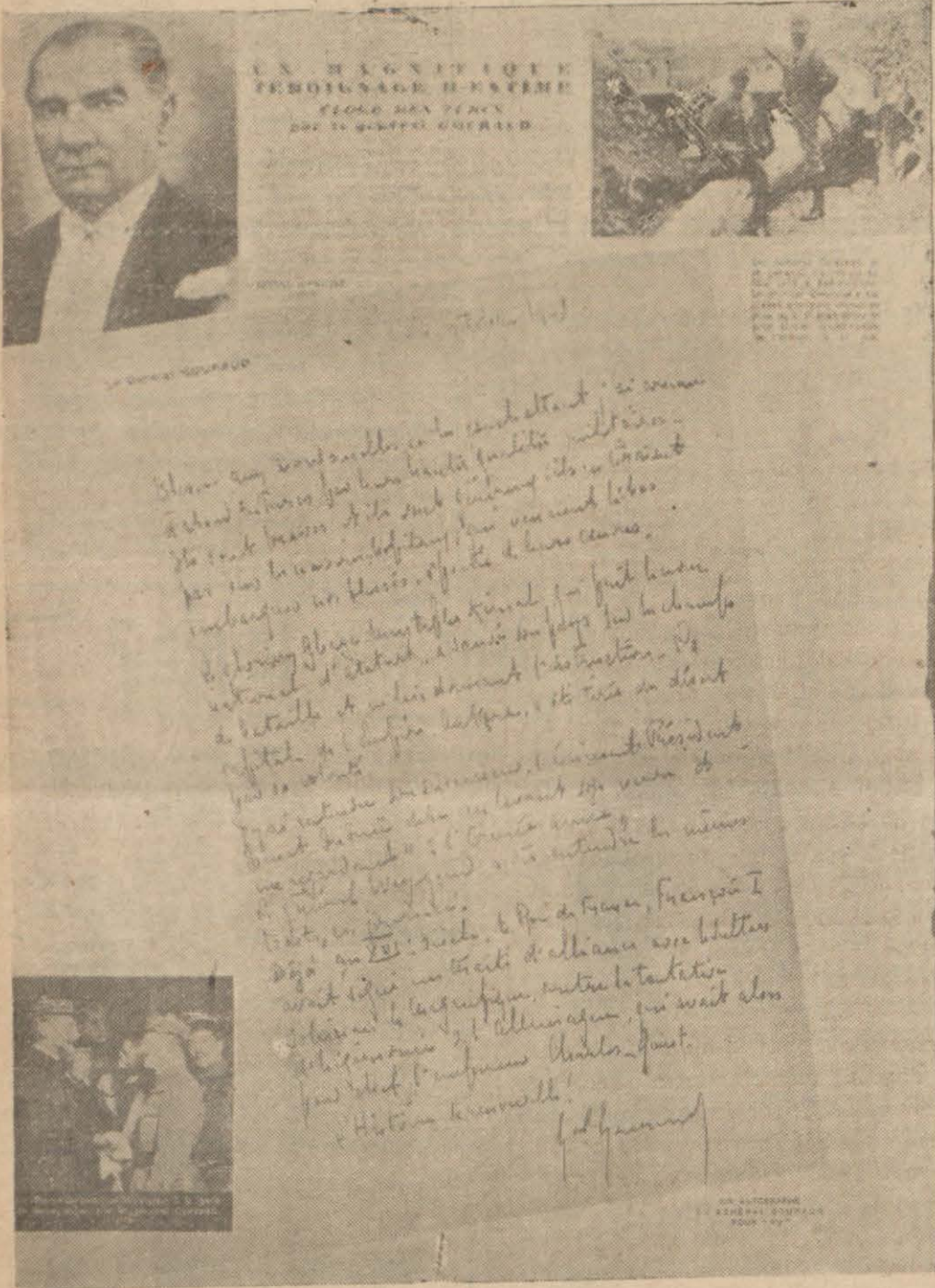
Okuyucum için alınmakta sebep görmüyorum, mesele bir bardak suda çıkmış fırtınadır.

TEYZE

Resimle bir haftalık dünya hâdiseleri

Bir Alman denizaltısı tarafından İngiltere sahilleri açıklarında torpillenen İngiliz Magdapur gemisi batarken

Türk - İngiliz - Fransız anlaşmasının inşasından sonra dost İngiltere ve Fransa matbuatı Türkiye'ye dair devamlı neşriyat yapmaktadır. Son posta ile gelen Fransızca Vu mecmuası da sayfalarını Türk inkılabına ve Türklere hasretmiş bulunmaktadır. Yukarıdaki kişi bu sayfalarca birini ve içinde de Çanakkalede harp etmiş olan Fransız Generali Gouraud'nun bir mektubunu göstermektedir. General bu mektubda Türkeri cesur ve alicenab olarak tanıdığını söyledikten sonra Kanuni Sultan Süleymanın 16 ncı asrda B rineci Fransu'ya yardım ettiğini, bu suretle Şarhken Almanyanın hegemonya teşebbüsünün önüne geçtiğini ve tarihin bir tekrardan ilâret olduğunu anlatıyor

Londradaki Lehli rahibeler gaz maskeleriyle beraber kiliseye gidiyorlar

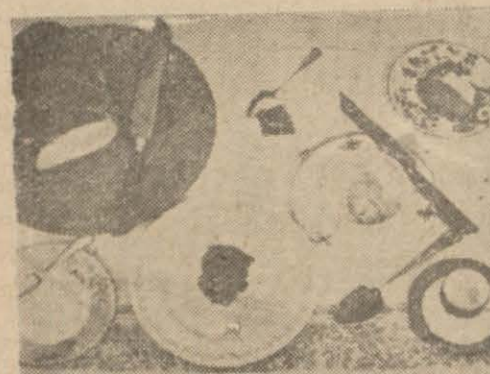
İngilterede çocukların gaz maskelerinin takılması usulünü öğretmek için bebekler hazırlanmıştır

Benzin kıtlığı yüzünden bazı yerlerde otomobilleri atlar çekmektedir

İngilterede hava müdafaası tertibatını gösteren bir oyuncak, bu sene yılbaşında bu oyuncakların çok rağbet göreceği tahmin edilmektedir

İşte İngiliz mecmualarına göre bir Almanın bir günlük yiyeceği, büyük tabaklar içinde küçük birer parça peynir, yağ, kahve, tatlı ve ekme

“Yanlışlarla dolu edebiyat tarihi,” Edebiyat tarihçileri, İsmail Habibin hücumunu iyi karşılamadılar

Fikret münakaşasından sonra, edebiyat âlemimiz yeni bir mesele ile karşılaşmış ve bunun dedikodu ağı içine düşmüş bulunmaktadır: Edib İsmail Habib, dokuz on senedir, liseilerin sınıfında okutulmakta olan, Ankara Gazî Terbiye Enstitüsü profesörlerince Mustafa Nihadın «Metinlerle muasır Türk edebiyatı tarihi» isimli eserine şiddetle hücum etmektedir. İsmail Habibin edebi fevranını bilenler için bu (şiddetle) kelimesinin ehemmiyeti büyüktür. Üstad, amansız kalemile, on senedenberi dört başı mamur bir edebiyat tarihi olarak okutulmakta devam edilen bu kitabı delik deşik etmektedir.

Dört gündenberi sürekli ateş şeklinde bir yevmi gazeie sütunlarında bombardıman edilen «Metinlerle muasır Türk edebiyatı tarihi» iddiaya göre yanlışlarla doludur. İsmail Habib, bu yanlışların neler olduğunu birer birer anlatmaktadır.

Eserin bilhassa nazım kısmına temas ederek, diyor ki:

«Kitabın birinci kısmı olup tam 263 sayfa tutan «Nazım» kısmına gelince... Buna nazım kısmı değil, nazımsızlık kısmı diyebiliriz: Sanki sakur bir zelzele kitabın bu koca kısmını her tarafından sarsaklıyarak yüzlerle ve yüzlerle mısra, ya bellerinden kırılmış, ya uzularını koparılmış, ya manalarının ruhları alınmış bir nâş halinde yerlere sermiş bulunuyor. Bir mezarlıkta gibiyiz.»

«Bu ne dikkatsizlik?» demeyiniz. Müellif kitabını çok dikkatle bastırır. Tashihlerine o kadar titiz davranmıştır ki hiç hata yapmadığına emin olduğu için eserin her iki tabirinde dahi bir kelimecik «hata ve sevab» cetevine bile lüzum görmüyor. Hakikaten nazım kısmının üç dört misli tutan diğer nesir kısımlarında da hemen hiç hata yok gibidir. Demek ki müellifimiz çok dikkatli. Öyle ise nazım kısmı neye hemen baştan başa denecek kadar yanlışlarla dolu?»

İsmail Habib bu yanlışları birer birer ele almakta ve davasını isbata çalışmaktadır.

Epey zamandanberi garb cephesi gibi hiç bir hareket olmayan edebiyat cephesinde bu itham bir bomba tesiri yapmıştır.

Son Posta okuyucuları dünkü sayımızda çıkan Muhittin Birgenin makalesiyle az çok bu meselenin mahiyetini ve ne şekil tefsirlere uğradığını ve uğriyacağını öğrenmiş bulunuyorlar.

Edebi muhitlerde günün meselesi olarak münakaşa edilen bu itham bazı edebiyatçılarımızca yerinde değildir. Yerinde değildir; çünkü, İsmail Habib on senedir niçin susmuştur? Bazı edebiyatçılarımızca da yerindedir. Yerindedir; zira, artık çocuklarımızı yanlış kitab okutmanın önüne geçmenin zamanı gelmiştir. Yanlış kitabın müellifi Köprülüzadenin kürsüsüne namzeddir. Binaenaleyh bu vadede çok titiz olmalıdır..

Bir rivayete inanmak lâzım gelirse, Köprülüzadenin meb'us olmasına inhilâl eden kürsüye iki namzed vardır: Mustafa Nihad ve İsmail Habib.. İşte bir kısım kimseler de, hâdiseyi bu cepheden görek şu kanaati ileri sürmektedirler:

«İsmail Habib rakibini ekarte etmek için darbeyi tam zamanında vurmuştur.»

Biz bu kanaatte değiliz. İsmail Habibi tanıyanlar onun böyle bir karaktere sahip olmadığını bilirler.

Gene bir kısım edebiyatçılar ve edebiyat hocaları, İsmail Habibin lisanını çok haşin bulmaktadırlar. Edebi bir tenkidde böyle bir lisan tercih etmek İsmail Habib hesabına, doğru değildir.

Biz mevzuubahs hâdiseyi, söylenilenleri, dedikoduları, telâkkileri böylece hülasa ettikten sonra, bu hususta edebiyat tarihçilerimizin ne düşündüklerini anlatım. Bu arada sırası gelmişken birçok edebiyatçılarımızın bu bahse karışmak istemediklerini, yahud fikirlerini söylemekle beraber isimlerinin yazılmasına razı olmadıklarını kaydedelim.

Üniversite Edebiyat Fakültesi doçentlerinden doktor Ali Nihad Tarlan şöyle demektedir:

«Bu kitabın birçok meziyetleri vardır. Nihayet klâsik bir kitaptır. İyi tasnif

edilmiştir. İçindeki yanlışlara gelince: Bir edebiyat hocası bu kitabı okuturken bu vezin hatalarını düzeltebilir. Filhalka kitabda Musatafa Nihadın bazı vezin hataları vardır. Bunlar pekâlâ sınıfta tasbih edilebilir. Bence bu kadar fazla bir hücumu lüzum yoktur. Meselâ İsmail Habib, kendisine bunları arkadaşça anlatabilir, ikaz edebilir. İsmail Habibin bunları açıkça teşhir etmesine lüzum görmüyorum. Çünkü her vezin bilen edebiyat hocası bunları sınıfta düzeltir ve düzeltmektedir. Kitab, üzerinde senelerce uğraşmış bir eserdir. Bu yoklukta bizim için bir kıymettir. Bu metinleri bulmak, okuyup toplamak zannedildiğinden çok daha zor ve külfetli bir iştir. Acaba beş senedenberi İsmail Habib bunları neden tashih etmemiş? Şöyle bir nokta da düşünebiliriz: İhtimal Mustafa Nihad metinleri başkasına istinsah ettirmiştir, kendisi meşgul olmamış olabilir.»

Doçent Ali Nihadın sonra kapısını çaldığım, edebiyat tarihçisi Ağâh Sırrı Levend oldu. Fakat Ağâh Sırrı bu mevzu üzerinde konuşmak istemiyordu. Halbuki, bu mevzu üzerinde yazılmış ortada üç eser vardır. Biri Mustafa Nihadın mevzuubahs ederi, diğeri İsmail Habibin «Edebi yeniliğimiz», adlı eseri, üçüncüsü de Ağâh Sırrı Levendin «Tanzimat edebiyatı» adlı kitabıdır. Buna hatırlatarak asıl kendisinin bu hususta bir hüküm sahibi olabileceğini söyledim:

«İşte bunun içindir ki, bu hususta mütelea yürütmek bana düşmez!» cevabını verdi ve daha fazla konuşmak istemedi. Ancak ben bu müddet zarfındaki konuşmaları kafamda istif ettiğim için burada hülasa edivermeği faydalı buluyorum. Ağâh Sırrının fikirlerini şöyle hülasa etmek mümkündür:

«Her eserin kıymetli tarafları olduğu gibi şüphesiz zayıf tarafları da vardır. Bu eserin zayıf tarafı metinlere aid kısmıdır. Burada vezne aid olan zâf derhal göze çarpar. Fakat buna mukabil bibliyografyaya temas eden kısım zengin-dir.»

Ağâh Sırrı Levend aynı zamanda İsmail Habibin tenkid tarzının da biraz haşin olduğunu lâf arasında söyledi. Ona göre, tenkid, bir eserin münhasıran kusurlu tarafını gösterip teşhir etmek için değil, aynı zamanda eserin değerli taraflarını tebarüz ettirmek için yapılmış olmalıdır.

Herkes gibi benim de kafam: tırmıklıyan şu suali sormaktan kendimi alamadım:

«Eğer bu kitabı okutuyorsanız, bir edebiyat hocası sıfatıyla bu hatalara rast geldikçe ne yapıyorsunuz?»

«Ben talebeyi, bilhassa son sınıf talebesini kitab hususunda takid etmek istemem. Sınıfta kendi kitabımı esas olarak takip etmekle beraber talebenin elinde mevcut bulunan gerek Mustafa Nihadın, gerek İsmail Habibin kitaplarından da istifade ettirmek isterim. Sınıfta bu gibi hatalara rast geldiğim zaman bunları tashih edeceğim tabiidir. Esasen bu benim vazifemdir.»

Nusret Safa Coşkun

Büyük bir otomobil parkı yapılacak

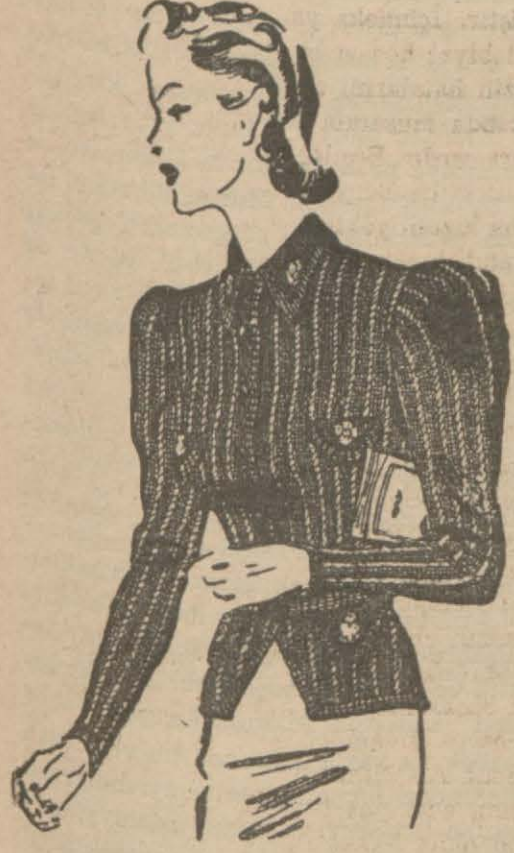
Galata yolcu salonu karşısındaki antrepoların kaldırılarak buraya büyük ve geniş bir otomobil parkı yapılmasına evvelce karar verilmişti.

Fakat bir taraftan şehir plânının kat'i olarak anlaşılmasını ve diğer mühim esbabın araya girmesi bu kararın tatbik mevkiine konulmasına engel olmuştu. Bu defa bu iş tekrar ele alınmış ve parkın yapılmasına karar verilmiştir. Ancak otomobil parkının yapılması için büyük bir antreponun da feda edilmesi icab etmekte olduğundan, esasen hissedilmekte olan depo ve antrepo buhranının bir kat daha artmaması için Gümrükler başmüdürlüğü şimdiden tedbir almağa karar vermiş, bu hususta bazı tetkikler yaptırmağa başlamıştır.

Gümrük başmüdürlüğü müfettişleri bu hafta içerisinde sahile yakın yerlerde antrepoya müsaid saha olup olmadığını araştıracaklardır.

KADIN

Sade fakat
Güzel görünen
Bir ceket

Şiktir. Yakası, kolları, korsağı sade, bemen hemen düz. Fakat alelade değil. Kollarının omuza yakın taraflarının kabarmışlığı ile bileklerinin sıklığı arasında hoş bir tezat var. Yakası da kendine mahsus bir şekilde sivrileşiyor. Belden aşağısı klâsik jilelere benziyor. Bütün bunlar düz örgü ve düz renk bir ceketle pek göze çarpmazdı. Açık renk çizgilerle yakayı ve cebleri süsleyen çiçekler ceketle başkalık vermiş ve düz renkte göze çarpmayan bu hususiyetleri belirtmiştir. Bunun için çizgilerle çiçeklerin renklerini seçmekte çok titiz davranmalı, en iyisini seçmeye itina etmelidir.

Her kadın bilmelidir

Vazoda çiçeklerinizin uzun zaman taze kalmasını isterseniz suyunu iki tane şeker atınız. Solmaya yüz tutunca da saplarının üçte birini kaynar suya daldırıp çıkarınız ve bu kısmı kesip atınız. Taze suya koyunuz.

Son moda manto

Bu kış gerçekten pek şık mantolar göreceğiz. İri, dik yakalı kürklerle, kürk-lü mantolara gömülü gösterişli kadın silüetlerinin yerinde sıkı belleri, dik fakat ufak yakaları, dar, düz kollarile tam manasile genç modeller görüyoruz. İşte bir tanesi... Yuvarlak bir roba.

Bu robadan itibaren başlayan ve tâ eteklere kadar inen kürk bandlar... Kürkten ufak, kapalı bir yaka. Düz kollar. Dar bir kemer.

Genç bir kadın veya kız vücudüne hangi süslü püslü, yünlü manto bunun kadar yaraşır?

TARİHTE

Almanya-Rusya münasebatı

Çarlık sarayında Alman casusları

Geçen harbde Rus Harbiye Nazırının da bir Alman casusu olduğu meydana çıkarılmıştı
Nakleden: Hasan Âli Ediz

Daha 1914-1918 Dünya Harbinin arifesinde, başta Çariçe Aleksandra Feodorovna olmak üzere, Çarlık sarayına mensub birçok asilzadeler, İngiltere ve Fransa ile ittifak yapılmasına ve bilhassa Almanya'ya karşı harb ilân edilmesine kat'î surette muhaliftiler.. Rus sanayi ve malî muhitinin Alman sermayesine bağlı kısımları da Almanya'ya karşı harb yapılmasına aleyhtardılar. Bilhassa bu grupun başlıca mümessili, Çarlık Rusyasının eski dahiliye nazırlarından P. W. Durnovo Çar ikinci Nikolaya yazdığı bir mektubla bu grupun görüşmelerini gayet açık olarak izah etmiştir.

1914-18 Dünya Harbinden biraz önce, Rus Çarlığının harbiye nazırı General Suhomlinov, o devrin tanınmış avântüristlerinden Rijevskiye: «Biz hazırız!» adlı bir makale yazdırttı. Bu makale «Borsa Haberleri» adlı gazetede intişar etti. Bu makale, Almanya'ya hitab eden bir nevi «meydan okuma» idi. Aradan birkaç ay geçmeden Rus ordularının ne derece harbe «hazır» olduklarını bütün acılığile, ve bütün çıplaklığı öğrenmiyen hiç kimse kalmadı. Daha Alman hududunda silâh patlar patlamaz Rus ordularının silâhtan mahrum oldukları derhal anlaşıldı. Rus orduları, silâh yerine «sopalarla dişine kadar silâhlı Alman ordularının taarruzlarını karşılamak mecburiyetinde kaldılar.. Rus ordusunda, kâfi miktarda ne silâh, ne cephane, ne makineli tüfek, ne de top vardı. Cephe, birçok alaylarda, beş, on kişiye ancak bir tüfek isabet etmekte idi. Fakat bu tek tüfeğin de bazan sustuğu olurdu. Çünkü ortada fişek yoktu. İşte bu, ve buna benzer vaziyetler, cephedekilerden çoğunun hatırına korkunç bir takım fikirler getirdi. Herkes, açıkça ihanet ve casusluktan bahsetmeğe başladı.

Kayzer Almanyası, Umumi Harb esnasında, düşman memleketlerin gerisinde geniş bir casusluk şebekesi kurmağa muvaffak olmuştu. O devirde Alman istihbarat teşkilâtının elinde, düşman memleketlerine aid o kadar geniş bir malûmat yığını vardı, ki insan gayri ihtiyarî bu malûmat yığınının membalarını düşünmek mecburiyetinde kalıyordu. Harb esnasında değil yalnız Rusyada, fakat bütün dünyada gürültülü akisler yapan albay Miyasoyedov işi, bu esrar perdesinin ucunu kısmen kaldırmağa muvaffak oldu.

Hudud şehirlerinden biri olan Verjbolovdaki Rus istihbarat teşkilâtının şefi jandarma albayı Miyasoyedovun, Almanya hesabına casusluk yaptığından şüphe ediliyordu. Elde delil olmadığı için kendisini tevkif etmek, veyahud ordudan taretmek imkânı görülemedi. Sadece, onu Samara şehrine nakletmekle ıktifa ettiler.

Miyasoyedov, Volga nehri kıyısındaki Samara şehrinde çok kalmadı. Kısa bir zaman sonra tekrar Petersburga dönmek imkânlarını elde etti. Miyasoyedovun o zamanlar en ziyade düşüp kalktığı kimseler: Çarlık orduları levazım reisi general Greyfon, diplomat baron Ungern-Stenberg, ve devrin iş adamlarından Valentin isminde biri idi.

Miyasoyedov, Petersburgda bulunduğu esnada Çarlık hükümetinin harbiye nazırı olan Suhomlinovla tanıştı, ve bu tanışmadan istifade ederek Çarlık ordusunda fiili bir hizmete talib oldu. Suhomlinov onu, Çarlık orduları genel kurmayına yerleştirmeğe çalıştı. Fakat Suhomlinovun bu teşebbüsü nasılsa matbuata aksetti. Miyasoyedovun mazisi hakkında bir sürü ifşaatta bulunuldu; bu mesele etrafında büyük bir skandal koptu. Bundan ötürü Miyasoyedovu ordudan, fiili hizmetine almak imkânı olmadı. Fakat Miyasoyedovun Suhomlinovla olan dostluğu devam etti.

Bu zikrettiğimiz hâdiseler, 1914 Dünya

Çar Nikola ile Kayzer el sıkışırken

Harbinden biraz önce cereyan etmişti. Bu sıralarda harb başladı. Suhomlinov, Miyasoyedovu 10 uncu Rus orduları kargâhına tayin etti. Bu tayinden kısa bir zaman sonra, Rus gizli polisi, çok mühim bir casus yakaladı. Bu casusun ifadeleri, Miyasoyedovun çok eski bir Alman casusu olduğunu meydana çıkardı. Tabii Miyasoyedov tevkif edildi. Miyasoyedovun tevkifile beraber baron Grotthus'un, levazım reisi general Greyfonun, iş adamı Valentinin casuslukları da meydana çıktı.

Baron Ungern-Stenberg zaten daha evvel tevkif edilmişti.

Miyasoyedovun muhakemesi, birçok hakikatler ortaya attı. İşin ucu, harbiye nazırı Suhomlinova kadar dayandı. Suhomlinovun da bir Alman casusundan başka bir şey olmadığı, Rus ordularının mağlûbiyetini hazırlamak için, Rus ordularına aid tehzizatı bililtizam tahrib ettiği anlaşıldı.

Bu vaziyet karşısında Suhomlinov da tevkif edildi; fakat Çariçenin ve Çariçenin etrafındaki kılığın şahsında kuvvetli bir hamî şebekesi buldu. Çariçe Aleksandra Fodorovnanın şiddetli ısrarları neticesinde Suhomlinov tahliye edildi.

Fakat Suhomlinovların, Miyasoyedovların bertaraf edilmelerine rağmen, Alman istihbarat teşkilâtı, elindeki haberlerin zenginliği ve bolluğu ile hayretleri celbetmekte devam etti. Kısa bir zaman sonra herkes, Suhomlinovların, Miyasoyedovların tevkifile işin bitmediğini anlamakta gecikmedi.

Rus Çarı II inci Nikola, hayatının son demlerine doğru artık Rusyanın fiili Çarı olmaktan çoktan çıkmıştı. Batıl itikadlara inanan, iradesiz ve ahmak bir adam olan ikinci Nikola, ismen imparator olarak bulunuyordu. Hakikatte bütün işleri idare eden imparatoriçe Aleksandra Feodorovna idi. Her türlü ısteri ile, her türlü dini taassubla malûl olan bu Alman prensesi ise, mintarâfillâh, «büyük gayeler», in ifasına memur olduğunu vehmederdi.

Aleksandra Feodorovna, bir dakika için ikinci Katerinayı hatırlından çıkarmaz, onun başardığı büyük işleri dilinden düşürmezdi. Çariçe, Katerinanın yaptığı bütün işleri kendisinin de yapacağına bütün kabile kâildi. Ona bu kanaati telkin eden adam, papaz Rasputini.

Rasputin, sadece müteassib, yobaz ve kurnaz bir papaz olmakla kalmıyordu; o aynı zamanda o devirde Rusyada bulunan Alman taraftarlarının en mühimlerinden biri sayılıyordu.

İnkılâbdan sonra elde edilen birçok vesikalara nazaran Çariçe Aleksandra Feodorovna ile Çariçenin Almanya'da bulunan akrabaları arasındaki gizli münasele (Devamı 11 inci sayfada)

ŞİK EİR ŞAPKA

Kadife; şapka için en müsaid, en elve rişli kumaştır. Büzgüye, kabarmışlığı, drapeye, her yeni tarza çabucak uyar. Fiyonga, kordelâ, şerid... Muhtelif garnitür halinde kullanılabilir ve pek güzel durur. Gördüğünüz model, baştanbaşa büzülerek başın biçimini alan bir tepeden, iri bir fiyongadan ve bu fiyonganın güzelliğini tebarüz ettiren açık renk ikinci bir kadife garnitürden yapılmıştır. Renkleri uyduymak şartile birçok tuvalet elbise ile kullanılır.

Yünden Örölmüş şık Bir eşarp

Bu eşarpı üç türlü yapabilirsiniz:

Düzgün örersiniz, bir nevi ketene benzer yün kumaş gibi durur.

Fantazi yünden (meselâ bukletten) örersiniz, tüvidimsi bir kumaştanmış gibi görünür.

İkisini karıştırırsanız (sık iğneleri düz bukletten) ikisinden daha orijinal bir hal alır.

Saçaklarda bu şıklığı klâsik bir şekilde tamamlar.

«Son Posta» nun zabıta romanı: 40

Nakleden: Hatice Hatib

Gomar taharri memuru

— Ne üzerine isterseniz onun üzerine yemin ederim.

— Ya ben istemese idim?

Kadın bunu söylerken tatlı bir gülüşle Gomarın yüzüne bakıyordu.

— Çünkü itiraf ederim ki siz tamamiyle benim tipim değilsiniz. Maamafih bunun için fazla üzülmeğe de lüzum yok. Şimdi söyleyiniz, bakayım, benden ne istiyorsunuz?

Gomar istemeye istemeye tebessüm etti:

— Doğrusunu isterseniz, sizinle tanıştığım için çok bahtiyar olmakla beraber itiraf etmeliyim ki benim aradığım bir başka matmazel Perrettir. Bu evde oturan yegâne matmazel Perret siz misiniz?

— Yegâne mi? Hayır, tamamiyle öyle değil...

— Benim aradığımın ismi Mimidir. Ümid ederim ki bu sizin küçük isminiz değildir?

— Hayır, hayır... Bir bu eksikti. Mimi benim kız kardeşimin ismidir. Benim ismim Simone'dur. Kız kardeşimden ne istiyorsunuz?

— O da burada mı oturuyor?

— Elbette. Beraber oturuyoruz. Fakat siz ondan ne istiyorsunuz?

Simone kadın birdenbire karşısından cekinir gibi bir tavır almıştı. Koridora çıktı ve arkasından kapıyı kapadı. Bu suretle karşındakini içeriye almağa hiç niyeti olmadığını anlatmak istiyordu. Fakat Gomar da koridorda konuşmak niyetinde değildi. Onları birçok kişi dileyebirdi. O da birdenbire değişti ve elini ceketinin iç cebine atarak resmi bir tavrıyla:

— Matmazel, dedi. Beni buraya çok ciddi bir iş için gönderdiler. İsmim Jean Dubois'dir. Hususi taharri memuruyum.

Sonra cebinden çıkardığı kırmızı bir kartı acele ile karşındakinin gözünü hizasına getirip çekti ve tekrar cebine yerleştirdi. Birden şaşırması olan matmazel Perret'in kulağına doğru eğilerek yavaş bir sesle:

— Matmazel Mimi Perret'in işle meşgul bulunuyorum.

Diye ilâve etti.

Rengi değişen kadın:

— İçeriye buyurunuz, efendim, dedi ve Gomarı kemali ihtiramla içeriye aldı. Oda kullanılmış eski eşya ile dolu idi. O kadar çok iskemle, masa, dolap gibi eşya var idi ki odada rahat yürümek imkânsızdı. Duvarlarda eskilik ve rutubetten sapsarı kesilmiş eski aile resimleri yaldızlı dökülmüş çerçeveler içinde asılı bulunuyordu. Gomar bu resimlerle çok alakadar olmuştu. Kız kardeşinin maruz bulunduğu tehlikeyi biran için unutan matmazel Perret gururla ona şu izahatı veriyordu:

— Bunlar benim büyük annemle büyük babamdır. Onlar da bu evde otururlardı. Bir küçük kadeh konyak içmez misiniz, efendim?

Sabah olsun akşam olsun eline içmek fırsatı geçtiği zaman bu fırsatı kaçırmak âdeti olmayan Gomar bu teklifi memnuniyetle karşıladı ve kadının doldurduğu Martell konyakını bir yudumda içtikten sonra:

— Kız kardeşinizle son görüşüşünüzde onu nasıl buldunuz? Hüznü ve mükedder mi idi? Hasta mı idi?

— Bizim aile hastalık ve hüznün nedir bilmez. Büyük annemle büyük babam seksen yaşında oldukları halde sabahtan akşama kadar dövüşürlerdi. Eğer yüzme bilmiş olsalardı gene de ölmeyeceklerdi. Bir akşam yemekten sonra sandalla nehirde geçerken gene birbirleriyle kavga etmişler ve bu kavga sırasında sandal çevrilmiş. Zavallılar böylece boğulup gitmişler.

Matmazel Perret göz pınarında beliren bir katre yaş elinin tersiyle kuruladıktan sonra sözünü devam etti:

— Babam altmış beş yaşında iken on altı yaşında bir hizmetçi kızla Cenubi Amerikaya kaçtı. Allah çok şükür ki bu kadar uzağa gitmiş. Yoksa annem onu muhakkak boğardı. O zamandanberi babamdan bir tek haber alamadık...

Simone Perret kadehleri tekrar doldurdu ve derin derin içti. İlk kadeli yaptığı gibi bu kadehi de bir yudumda içtikten sonra, Gomarın bu hareket karşısında annesinin nasıl bir vaziyet aldığı sorması üzerine:

— Bunu büyük bir cesaretle karşıladı, dedi.

Sonra da annesinin hazin ölümüne aid olarak bir hikâyeye anlatmağa koyuldu. Sabrı tükenmeğe başlayan Gomar:

— Sözüünüzü kestğim için beni mazur görünüz, matmazel, dedi. Bu anlattığınız hikâyeye çok meraklı; fakat benim asıl merak ettiğim şey evvelki gün çıktığınız evvel matmazel Miminin size ne dediğidir.

— Ah... Evet, evet... Mimi. Onu adeta

unuttuğum. Ona ne olduğunu soracağıma mütemadiyen gevezelik ediyorum. Annem gibi onun da başına bir felâket gelmedi mi ya?

Gomar çok ciddi bir vaziyet takınarak: — Bunu şimdilik bilmiyoruz, dedi. Banka onun kaybolmuş olduğunu bildirdi. Arayıp bulmak vazifesi de bana düştü. İki gündür yazhaneye uğramamış.

Simone Perret:

— E, sonra? diye sordu. Bunun için hemen polise mi müracaat etmek lazımdır? Ne için buraya kadar geldiniz? Size hemen bunun için bu kadar zahmete katlanmağa lüzum olmadığını söyledim.

Miminin bir seçiciği yoktur. İki gün ortadan kayboluşu şimdiki kadar ilk defa olmuyor. O koskoca kadındır ve şimdiki de kurunuvustada bulunmuyoruz.

Matmazel Perret yumruğu masaya şiddetli darbeler indiriyordu. Gomar onu teskinde çalıştı:

(Arkası var)

Denizyollarında şilepçilik müdürlüğü ihdas edilecek

«Sosyete Şilep Anonim Şirketinin» bütün hisselerinin devlet yollarına intikal etmesi için, Denizyolları Sümerbank ve Etibank arasında görüşmelere başlanmıştır.

«Sosyete Şilep» şirketinin Demir, Bakır ve Krom adında üç büyük şilepi vardır. Denizyolları İdaresi bu görüşmeler neticesinde bu üç şilebi de kendi idaresi altına alacak, ve Denizyollarına bağlı olmak üzere bir «şilepçilik müdürlüğü» teşkil ederek, Avrupa limanlarına şilepler tahrik edecek tir.

Hükümetçe Denizyollarına ayrılması mutasavver olan tahsisat da verildikten sonra idare şilepçiliği ihya etmek üzere İngiliz veya Holanda tersanelerine yeni birçok şilepler ısmarhyacaktır.

Ankara borsası

Açılış - Kapanış fiyatları 6 - 11 - 939

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	5.24	5.24
Neu - York	180.025	180.025
Paris	2.96875	2.96875
Milano	6.7175	6.7175
Cenevre	29.815	29.315
Amsterdam	69.405	69.405
Berlin	—	—
Bükkes	21.7425	21.7425
Atina	0.97	0.97
Sofya	1.6875	1.5875
Prag	—	—
Madrid	13.1825	13.1825
Varşova	—	—
Budapeşte	28.28875	28.28875
Bükres	0.985	0.935
Belgrad	2.495	2.495
Yokohama	80.845	80.845
Stokholm	81.19	81.19
Moskova	—	—

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Şehzadebağında: (Hamdi), Eminönünde: (Hasan Hüsnü), Aksarayda: (Ziya Nuri), Alemcilerde: (Esad), Beyazıdada: (Asador), Fâtihde: (Hüsamettin), Bakırköyünde: (Hilâl), Eyübde: (Arif Beşir).

Beoğlu cihetindekiler:
İstiklal caddesinde: (Dahasuda), Dairede: (Güneş), Teşvikiye: (Limonciyan), Fıngaltıda: (Nurgülistyan), Karaköyde: (Hüseyn Hüsnü), Beşiktaşta: (Nâil Halil).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardeki:
Kadıköyde: (Yeni Mîna, Merkez), Üsküdarıda: (Ahmediya), Sarıyerde: (Osman), Adalarda: (Şinasi Rıza).

Evimize gelecek fitre zarflarını bu gece, Türk gençlerini kutsatmış, Kırdıyı ilâsız ve sargısız, kimsesiz yavrularını sütsüz bırakmak demektir.

Sovyet Başvekili Molotof dün bir nutuk daha söyledi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

terinin kendi halklarını değil, müstemlekelerinin halklarını da harbe sürüklemiş olduklarını ve bu memleketlerin karşısında da bugün Avrupada ikinci büyük devlet olan Almanyanın dikildiğini görüyoruz. Bu suretle 750 milyon insan da garbde harbe tutuşmuş bulunuyor. Demek oluyor ki, arz nüfusunun yarısı bugün harb halindedir. İşte kapitalist ve emperyalist devletlerinin gösterebileceği kazanç...

Bu memleketin gayretlerinden bir kısmı, bilhassa Sovyetler Birliğini de sürükliyerek harbi tevsi etmek hususunda ki mesealleri akim kalmıştır. Bir kere daha gösterdik ki, kapitalist memleketler muharibleri daha ziyade arttırmak ve bitirtileri harbe sürüklemek için ciddi bir tarzda çalışıp uğraşırken Sovyetler Birliği yalnız kendi deha ve iradeleriyle yürümektedir. Başkalarının kafasına değil. Eğer bu harb devam edecek olursa - ki İngiltere ve Fransanın idare makamları bunun böyle olması için ellerinden geleni yapıyorlar - bitaraf memleketlerin sayısı mütemadiyen azalacaktır.

Esasen şunu da ilâve etmeliyim ki, bazıları bitaraflıklarından istifade ederek harbden menfaat umuyorlar ve diğerlerinin felâketlerinden para kazanıyorlar.

Eğer buna karşı durulmazsa şimdiki harb bütün dünyaya şamil bir kardeş harbi haline alacaktır.

Kapitalist memleketlerin vaziyetle Sovyetler Birliğinin vaziyetleri arasında bir mukayese yapılsa bu, hiç de kapitalistlerin lehine değildir. Kapitalist âlemi çürüştürdü. Bihayesinden çatlıklar akmakta -dır. Dahill kuvvetleri yıpranmıştır. Bütün servetler iktidarda bulunan grupun elinde toplanmış olmasına rağmen harbsiz ve emperyalist sergüzeşter olmaksızın yaşayamaz.

Şimdiki harbin demokrasiyi müdafaa için yapıldığı yalandır. Bu harbden mes'ul olanların kendi isteklerle harbden vazgeçmeleri beklenemez. Binaenaleyh harbin ve aynı zamanda kapitalizm tahakkümünün genişlemesi muhtemeldir. Sovyetler Birliği buna karşı koymağa azmeylemiştir. Bu suretle bütün berşeriyet nef'ine hareket etmiş olmaktadır.

Şurası muhakkak ki, Sovyetler Birliğinin dahill renesan ve enternasyonal vaziyetinin takviyesi yalnız Sovyet milletinin bir vazifesi değil, harbin süratle bitmesini isteyen herkesin menfaati iktisadidir.

Molotof, Sovyetler Birliğinin sınırları zırl faaliyetinin neticelerini gözden geçirdikten sonra şöyle devam etmiştir:

Sovyet medeniyetinin ihtilâki mahiyetli milletinin eski kültür kazançlarının red ve inkârını tazammun etmez. Biz, bolshevikler, zuna kaniz ki, sosyalist terakki ancak şunun şanlı tarihine dayanırsa mümkün olabilir.

Milletimizin meşbu olduğu Sovyet vatanperverliği esasen Uzaksarkta ve garbi Ukranyada tezahür etmiştir.

Kahramanlarımız savaşa evatan için, Lenin için avazlerle atılmaktadırlar. Çünkü vatan ve komünistlik bizim için, tektir.

Sovyetler Birliği yalnız inkişaf etmiş bir endüstri ve ziraat demek değildir. Sovyetler Birliği, vatanlarına ve dünyayın diğer bütün milletlerine karşı olan vazifelerini müdrük on milyonlarca yeni insan demek -tir.

Molotof, dahill siyasete intikal ederek şöyle demiştir:

Enebl devletler için çalisan Troçki'ci hanizler gerek Kafkasyada ve gerek diğer yerlerde tasarımları cinayet planlarını ta -hakkuk ettirememişlerdir. Sovyetler Birliği, sarsılmamış, müteahhd kalmıştır. Ve daha geçelerde topraklarını genişletmiştir.

Kapitalist devletler, her an biraz daha açıkça görüyorlar ki, Sovyetler Birliği, görmek istedikleri gibi değildir. Fihakkika Sovyetler Birliği kudretlidir, parçalanmaz bir kütüldür. Senelerce memleketimizin emniyetini temine ve kuvvetinin artırılmasına çalıştı. Bu, bize çok pahalya mal oldu. Fakat Sovyet Birliği müddetinde sulhü kazandırmaya muvaffak oldu. İstikbalde ne gibi imtihanalarda karşılaşacağımızı bilmiyoruz. Fakat bildiğimiz birşey varsa o da devletin müdafaa kudretini daha ziyade arttıracamızdır. Haricten gelecek hiçbir şeyden korkumuz yoktur.

Sovyetler için en iyi siyasetin sulh siyaseti olduğuna kaniz. O sulh siyaseti bize birçok muvaffakiyetler temin etmiş bulunuyor. Bu siyaseti, hiç golumuzdan gasma -dan tahakkuk ettireceğiz. Lenin ve Stalin partisinin ilhamını alan milletimizin a -zimi ve iradesi işte budur.

Molotof'un nutku saat 19.40 ta bitmiştir. Nutkunu söylemeğe 18.10 da başlamıştı.

Bir doktorla bir gazeteci arasında münakaşa

(Baştarafı 1 inci sayfada)

lelim. Doktor, bu seferki cevabını Peyaminin yazı yazdığı gazeteye değil, bütün gazetelere göndermiştir.

Cevabını aynen yazalım:

«30 Teşrinievvel tarihli Akşamda mekteb hıfzıssıhhası bakımından okullarda devam meselesini yalnız ilmi gözle tetkik etmişim. Bu meselede ayrı bir tez müdafaa eden Peyami Safa 1 Teşrinisani tarihli Cumhuriyette Maarif davası adlı yazısında müteahhas ve doktorların görüşlerini de tenkid etmiş ve yazısında «müteahhas raporlarının veya rapor müteahhaslarının iddiasınca» diye bir cümle kullanmıştır. Tababet ve ihtisas âleminde rapor müteahhası diye bir şey mevcut olmadığından derhal bu tabirden Peyami Safanın ne demek istediğini ve her hangi bir iması varsa açık yazmasını ve hayatta ilmi ve vicdani mes'uliyetlerini müdrük olarak yazdığını her satırın hesabını vermeye kadir bulunduğumu bildiren bir cevabı gazeteye yolladım, bunu aynen neşretmemekle beraber o tabirin «çok rapor yazmış, itimad kazanmış ihtisas sahibi demek olduğunu, fakat böyle iftihar edilecek bir tabirden dostlarının neden endişe ettiğini anlayamadıklarını» ertesi günü not halinde yazdılar. Fakat bu notları da beni tatmin etmedi, her ne kadar rapor müteahhası tabirini kendi düşüncelerine göre izah ettilerse de notlarının sonunda bir de endişe ve kuşku ilâve ettiler. Ona da derhal cevap yazarak mefhumu şüpheler yaratacak bir tabir karşısında 20 seneye yakın meslek hayatı olan bir hekim tarafından gösterilen hassasiyetin medeni ve içtimai bir vazife olduğuna, yüksek tahsil gençliğine hitab gereğini duyan bir hocanın hususî ve resmi hayatında hassas bulunması icab ettiğini, meslek ve tib ahlâkını esas tutarak yazdığım her raporun daima hesabını vermeye hazır olduğumu söylemek suretile gösterdiğim hassasiyetin sebebinde ne endişe ve ne de kuşku mevzuabahs olmayacağını bildirdim. Bu cevabımı da neşretmediler; yalnız hakkımda iltifatlarla işi Pazardan Pazara mizah sütünuna havale ederek dostça bitirmek istediler. Fakat ben meseleyi bu tarzda iphamla kapatmak niyetinde değilim, ken dilerine ve bu vesile ile efkârı umumiyeye arz edeyim ki «iradelerini aşan sebebler dolayısıyla devam etmeyeceklerini» söyledikleri mevzu ve imayı kavradım, açıkça söylemelerini istedim. Söylemediler. Onların esirgedikleri bu izahı müsaadelerile kasaca ben vereyim.

Birçok toprak mahsullerinin ihrac memnuiyeti kaldırıldı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

layışile memleket müdafaaasını ziyafiat mamak için, ihtiyatî bir tedbir almak üzere 4 Eylül 1939 tarihli ve 2/11869 sayılı kararname ile birçok toprak mahsullerimizin ihracı menedilmiş ve mühim bir kısmı da lisans usulüne tâbi tutulmuştur.

İstihbaratımıza nazaran, cemiyetimiz zün bünyesinde teşkil eden büyük müstahsil kütlemizin ve halkımızın iktisadî menfaatlerini her şeyin fevkinde tutan Cumhuriyet hükümeti, siyasi vaziyetin aldığı son inkişafları gözönünde tutarak, ihracı menedilen birçok toprak mahsullerile lisansa tâbi tutulmuş mahsullerimiz üzerine mevzu fevkalâde tedbirlerin idamesine hâlen lüzum görmiyerek müstahsil ve köylünün refahını da birinci derecede tutmak suretiledir.

2/11869 sayılı kararnameye bağlı «1» sayılı listeye dahil olan ve ihracı menedilen mahsullerden:

Bezelye, nohut, fasulye, mercimek, börülce, fig, barçak, darı, pamuk tohumu, kepek, prına yağı, keçi kılı, zeytin yağı; kendir, keten tohumu, her nevi konserve, kerestelerden yalnız fırınlanmış kayın ve katran kerestelerle lisans tâbi tutulan ve «2» numaralı listeye dahil bulunan:

Tiftik, barsak, balımmu, küçük baş hayvan derileri, yumurta, zeytin

Kendilerinin devam edemeyeceklerini yazdıkları bu mevzude dostlarının çok kuvvetli olduğunu bilsinler ve söylecekleri bir şey varsa hiç çekinmeden söylesinler. Zira tib ve vicdan ahlâkından bir dakika dışarı çıkmadığım bu vak'adaki mevkiim konsültasyona davet edilmiş bir müteahhasın ilmi ve mesleki kanaatini izhardan ibarettir. Bunu yaparken de bir saniye ne berrit altında kaldım ve ne de bir zâfa uğradım. Müteahhad resmi ihtisas makamlarının süzgecinden geçmiş olan bu istişarenin ne kanun ve ne de meslek ahlâkı cihetinden hiç bir zayıf tarafı olmadığını her vakit ve her vesile ile söylerim. Vak'anın akabında beni istişareye davet eden müdavi hekim bugün memleketin en büyük bir sıhhat müessesesi (sابق Cerrahpaşa, şimdiki Ankara Nümune hastanesi başhekim) başında bulunmaktadır. Meseleyi adliye kanalından tetkik ederek karar veren salâhiyetli müteahhas heyetler de (tabibi adli, müşahedehane ve meclisi tibbi - adli) hayatta ve vazifeleri başmaddırlar. «Bir hakikat kalmamış Allahum âlemde mihan» diyerek bu vak'a hakkında tib ve vicdan ahlâkından hiç bir suretle ayrılmıyarak yapılan istişareyi c zaman salâhiyettarlara bildirmiştim. Bugün üzerinden 5 yıl geçmiş bulunuyor. Vicdanen müsterihim, gönülüm çok arzu eder ki Peyami Safanın yazılıse ortaya çıkan bu meseleyi bütün teferrüatle izah edeyim. Zira vak'a bütün tafsilatle dosyamda mahfuzdur. Ne tasni edilmiş ve ne de tesir altında hazırlanmış bir rapor hiç bir vakit mevzuabahs değildir. Birkaç yıldır devam eden bir fiskoşu red ve cerhi fırsatını hayattımda bana vermiş olan Peyami te -şekkiri ederim. Gene bu münasabette bir noktayı daha izah edeyim. O sırada ve bilâhare dolaşan şayialarda muhterem diğer bir müteahhasımızın istişareyi davet edildiği halde reddettiği söylemişti. Her hangi bir hastaya davet edilip reddetmek hekimliğin şiarına uygun olmadığından böyle bir hâdisde vuku bulunmamıştır. O müteahhasımızın da haksız yere günahna girilmesini dilerim. Açık olmak, hayatımın her köşesinin hesabını vermek şiarımdır. Bu işde bundan dolayı hassasiyet gösterdim, bu da en tabii hakkımdır.

Mensub olduğum tababet mesleği de bunu emreder. Bu cihetten dolayı meselemin yalnız bir gazetenin sütununa hasredilmesini doğru bulmadım. Muhterem gazetenizde de nehrini rica ediyorum.»

İngiliz - Fransız donanmaları «Doyçland» in peşinde!

(Baştarafı 1 inci sayfada)

landuğu mevkiî tesbit etmişlerdir. Vaziyet müttefik donanma başkumandanlığına bildirilmiştir.

«Deutschland» ı muharebe icbar etmek için lüzum gelen harb gemilerinin yola çıktıkları söylenmektedir.

Londra 6 — Paristen dönmüş olan Çörçil, bu akşam dominyon mümessilleri şerefine bir ziyafet vermiştir.

Daily Express ve Daily Sketch gazetelerinin bildirdiğine göre Pariste ikameti esnasında Çörçil, Fransız deniz makamlarile müttefik filolarla Atlantik denizindeki Alman korsan gemilerini imha etmek imkânını verecek bir plân hazırlamıştır.

Ayrıca, yakında Amerikadan yapılacak olan tayyare ve esliha nakliyatını himaye etmek üzere alınacak tedbirler de kararlaştırılmıştır.

Londra 6 (A.A.) — Bahiya'ya gidenken Atlantik denizinde top ateşle bahırlan «Clement» vapurunun kaptanı Harris, dün Londraya döndüğü zaman vapura taarruz eden harb gemisinin «Admiral Scheer» ismindeki Alman cep zırhlısı olduğunu söylemiştir.

tanesi, susam, bakla ve soya fasulye -sinin.

2/7005 sayılı kararnamenin «1» ve «2» ve «4» üncü maddesi hükümlerinden istifade eden memleketlere ihracın serbest bırakılması ve bu üç sınıflı memleket haricindeki yerlere ihracının lisans usulüne tâbi tutulması takarrür etmiştir.

KARA KULE

18 nci asırda İstanbula gelen Bohemyalı
Baron Wratislaw'ın hatıraları: 90

Türkçeye çeviren: Süreyya DİMEN

Vatana avdet

Ricamız hüsnü kabule mazhar olarak Viyanaya ulaştırılmamız hakkında Arşidük hazretlerinin emirleri sadir olmuştu. Viyanaya muvasalat edince Arşidük Maximilian (1) tarafından kabul edilmek ve elini öpmek serfine mazhar olduk. Bu mülakatta Osmanlı padişahının, ordunun başında olarak, Eğri istikametine tutmuş olduğu hakkında lüzum gelen malumatı verdikten sonra (Praga) azimet edebilmemiz için mali yardımlarda bulunulmasına müsaade buyurulmasını diledik. Dileğimiz is'af edildi.

Arşidük bize para verdiği gibi Graça biraderi haşmetli imparator ikinci Rudolph hazretlerinin huzuruna çıkarılmamız için lüzum gelen emirler vermişti.

Vakta ki Graça muvasalat ettik ve dostlarla karşılaştık... Aman yarabbi!.. Ne sevinç ne sevinç!.. Bunu tasvir etmek benim için mümkün değil!.. İmparator hazretleri Graça avdet eylediğimizi işitince huzuruna getirilmeliğimizi irade buyurmuşlardı. Huzuru haşmetanelerine kabul olunmakla mübâhi olan bizler, haşmetli imparatorumuzun elini öperek başımıza gelenleri arzylemiş, gerek zati haşmetaneleri, gerek «âlemi hristiyaniyet» uğrunda çok büyük âlâm ve ekdara göğüs gerip mukavemet eylemiş bulunduğumuzu - mütevazıane bir eda ile - izah eylemiştik. Bundan sonra da, kral ve vezvala, büyük imparatorumuz, kralımız ve yüce efendimiz olan zati haşmetanelerinden; düçar olduğumuz felâketlere karşı kuvvetli bir imanla mukavemet etmiş bulunmaktığımızın mükâfâtı olarak yüksek ihsanlarının bizden diriğ buyurulması için yalvarmıştık.

Zati haşmetaneleri, bu yalvarışlarımızı ehemmiyetle dinleyip hepimize müşfik nazarlarla bakmış ve almanca olarak aymen:

— Wir Wollen Thun!

Yani:

— Bunu yapacağız!

Demişti. Haşmetli imparator hazretleri bu üç kelimeyi telâffuz ettikten sonra mülâkâta son vermişti.

★

Hiç şüphe yok ki aramızda taksim edilmek üzere, yüksek bir meblağın bizlere verilmesine majeste imparatorun iradeleri sadir olmuş ise de, bu paranın en büyük kısmının kimlerin elinde kalmış bulunduğunu ancak Cenabıhak bilebilir!..

Çünkü içimizden yabancılardan memlekete uleştirebilecek kadar fazla eksik, her birine 100-150 şer dolar verilmiş ise de birçok ricalara, takdim ettiğimiz müteaddid istidalara rağmen biz Bohemyalılara hiçbir şey verilmedi.

(1) Burada ya müellif zühule, yahud yazarı, basılırken, hataya uğramıştır. Çünkü Gran şatosunda kendilerini kabul eden ördü başkomandanı Arşidük Maximilian'dır. Buradaki Arşidük ise şüphesiz aynı adam olamaz. Bunun Ernest olması lazımdır. (Mütercim)

— Beni utandıracak derecede iltifat ediyorsunuz. Ben öyle mühim ve meşhur bir adam filân değilim. İşte nasılsa bazı şeyler yazmış bulunuyorum. Dostlarım, yazılarıma lüzumundan fazla ehemmiyet vererek beni mahcup etmek istiyorlar; madam Dimitriyadu da bunlar arasındadır.

Bütün bu konuşma esnasında madam Dimitriyadu tek bir kelime söylememişti, eserini mütebessim ve memnuniyetle seyrediyordu; iki erkek onun tertib ettiği komedyayı, muvaffakiyetle oynuyorduk.

Dimitriyadis:

— Size açıkça söylemekten niçin çekinirim, dedi, aybı da sayılsa hakikat maalesef aynen böyledir, benim öyle edebiyatla filân başım pek hoş değildir. Vaktile mektebe iken de onunla bir türlü anlaşamamıştık; bugün de müessesesizde kâtiblerimiz olmasa da iş bana kalsa galiba iki satırlık sipariş mektublarını yazmağı bile beceremeyeceğim. Okumağı gelince... O da beni sikar. Romanlar hayattaki vak'aları tasvir ederler; ben roman okumaktansa bir roman hayatı yaşamağı tercih ederim!

Liza söze karıştı:

— Roman okumak bir tesellidir, dedi, insan realitenin sertliği karşısında duyduğu ızdırabı romanların hülya dolu hayatı içinde avutabilir.

Bana söz söylemek sırası * gelmediği için memnun oluyordum.

Dimitriyadis, karısının sözlerini dinledikten sonra bana dönerek:

— Size roman okumaktan hoşlanma-

Bu husustaki müracaatlarımıza verilen karşılık yalnız, eğer imparatorluk sarayında bir hizmet kabul etmeyi arzu eylediğimiz takdirde bizlerin sairlerine tercih edileceğimiz sözünden ve vâdinden ibaret kalmıştı.

Binaenaleyh kendi yurdumuzda bu acı ile karşılaştıktan sonra gene kendimizi Hakkın ulviyetine havale ederek ebeveynimizin, akrabamızın, dost ve tanıdıklarımızın yanına dönmeği tercih eylemiştik.

Bunların yanına döndüğümüz zaman ne büyük bir heyecanla, ne derin bir sefkat ve muhabbetle karşılanıp derâğuş edilmiş bulunduğumuzu, bu yazılarımı okuyanlar tahayyül edebilseler gerektir!.. Binaenaleyh bizlerin, bu derece candan istikbal edilmekten, bu kadar vâksek bir sevgi duygusuna derâğuş edilmiş bulunmaktan dolayı sevinmemiz ve bu sevincimizi her suretle tebarüz ettirmemiz lüzum olduğu gibi; yardımçıların en ulusu olan, elem ve keder anlarında en büyük tesellivi bahşeden Cenabıhakka da, ölüm günümüzde değin, kalbden ve dudaktan, şükranlarımızı eda etmemiz de lüzumdur.

Zira, müthiş ve ızırabengiz bir zindandan halâs olarak sevgili vatanımıza döneceğimiz etrafındaki bütün ümid sıklarının sönüğü, bu yoldaki bütün yardımların sıfır olduğu, bu kurtuluşun gerek Türklere, gerek biz hristiyanlara imkânsız eibi göründüğü, hülâsa, hürriyet nimetlerinden tekrar müstefid olabileceğimize hiçbir insan aklının kesmediği bir zamanda onun samedanı kudreti tecelli etmiş ve bizi, hürriyet nimetlerine, sevevli vatanımıza, ebeveynimize, her sevimize kavuşturmuştur.

Yazılarımı bitirirken bu yüce kudrete, bu ezeli ve ebedî varlığa karşı ebedî şükran ve mahmedetlerimi sunmağı bir ödev bilirim.

SON

Bayram Pazartesi

İkinciteğrinin seçkine müsadir Çarşamba günü Ramazanı Şerifin yirmi altısı olmakla akşamı (Perşembe gecesi) Leyle Kadir, on üçüncü Pazartesi günü de Bayram olduğu ilân olunur.

İstanbul Müftisi

F. Ügener

Sadakai fıtır

İstanbul Müftülüğünden:

	En İy K. P.	İyi K. P.	Son K. P.
Buğdaydan:	12. 20	10. 00	9. 10
Arpadan:	16. 30	15. 00	0. 00
Üzümden:	83. 20	66. 30	50. 00
Hurmadan:	00. 00	133. 20	00. 00

SPOR

Bir yanlışlık yüzünden Hilâl klubü lig harici mi kalacak?

İstanbul lig heyeti dün mutad toplantısını yapmış ve hakem raporlarını tetkik etmiştir.

Bir yanlış tebliğ neticesinde değiştirilmiş olan maç saatinde sahaya gelmeyen Hilâl klubünün hükmen mağlûbiyeti hakkında Topkapının vâki itirazı tetkik edilmiştir.

Topkapı klubü değiştirilmiş olan maç saatinde sahaya gelerek seremoni yaptığından kazanılan bu galibiyetin tahkikini istemiştir. Hilâl klubünün vâki müracaatı tetkik olunmuş da ikinci bir maç yapılması hakkındaki teklif reddedilmiş ve Topkapının hükmen galibiyeti kararı ekseriyetle tasdik edilmiştir. Hilâl klubünün iki defa mağlûbiyeti lig taltimatına muvabince ligden çıkarılmasını icab ettireceğinden mesele mütaka heyetinde bir defa daha gözden geçirilecektir.

İstanbulsporun itirazı varid görülmedi

Beşiktaş klubü nizamsız bir oyuncu oynattığı için İstanbulsporular itiraz etmişlerdi.

Hakem raporunda İstanbulsporun itirazı kaydedilmediğinden mesele yeniden tetkik edilmek üzere hakemden bu hususta izahat istenmiştir. Maçın hakemi, İstanbulsporun kimseye itiraz etmediğini ikinci bir raporla bildirmesi üzerine İstanbulsporun lig heyetine yaptığı itiraz varid görülmemiştir.

Berlin muhtelit Bu'nar'ların Sofya muhtelitini 4 - 2 yendi

Berlin 6 (A.A.) — Berlin muhtelitile Sofya muhtelitli arasında burada 18.000 seyirci önünde yapılan futbol maçı, Berlinlilerin 4 - 2 galibiyetle neticelenmiştir.

Büyük bir kısmını millî takım oyuncuları teşkil eden Sofya muhtelitli, mağlûb olmuş olmasına rağmen, seyirciler üzerinde iyi bir intaba bırakmıştır.

Çimensiz sabada oynamağa alışmış olan Bulgarların yağmurlu bir havada ve çimelik bir sahada oynamak şanssızlığı da mağlûbiyetlerine esaslı bir surette âmil olmuştur. Mütamadıyla kayıbı düşen Bulgar oyuncular kombinasyon tesis etmeğe muvaffak olamamışlardır. Bu vaziyet karşısında büyük bir enerji sarfetmek zorunda kalan Sofya muhtelitli süratle ve kafa paslaşmalarıyla seyircilerin alkış ve dikkatini üzerinde toplamıştır.

Türk - Rumen ticarî müzakereleri

On beş gündenberi şehrımızde devam etmekte olan Türk - Rumen ticaret anlaşması müzakerelerine Topha-ne kasrında devam edilmektedir. Müzakereler umumiyetle müsaid bir hava içinde inkisaf etmekte ve para farkından mütevelli ve karşılıklı ticaretin inkisafına mâni olan zorlukların hal ve bir formüle raptına çalışılmaktadır.

Öğrenildiğine göre müzakereler önümüzdeki günler zarfında neticelenecek ve süratle müteakabil emtia mübadelesine girilecektir.

Alâkadarlar her iki devlet arasındaki dostluk rabatalarının müzakerelerin süratle neticelenmesine âmil olacağını ve ticarî münasebetlerin de aynı rabatadan mülhem olarak inkisaf eyliyeceğini temin etmektedirler.

«Son Posta» nun tarihi tefrihası: 47

BİNBİRDİREK BATAKHANESİ

Yazan: Reşad Ekrem

Ayaklı kütüphane

Daha Kızkulesi açıklarında iken kürekçilerden birkaçı, şöyle bir yay gezdirmesi için kemaniye kaş göz ile işaret etmeğe başlamışlardı, fakat saz-zendeler, Gümrükçü, Evliya Çelebi ve Tayyazadenin, devrin musikisi ve çalgıcuları üzerine girişikleri bir sohbetten bir kelime bile kaçırılmak için göz ve kulak kesilmişlerdi.

Tayyazade:
— Gözüm Evliya Çelebi, diye sordu, asrımızda vezir ve âyan müsaheb ve nedimi olmuş hanendelerin sayısı yüz elli, iki yüzü bulur değil mi?

— Tayyrazadem, benim kaydettiğim yüz yüz elli beştir.

Gümrükçü Hüseyin efendi, genç Evliyanın, yaşı ile ölçülemeyen geniş bilgisine gittikçe hayran oluyordu. Sevgili çubuktarı Tayyazadenin yanına, Evliya Çelebiyi de hususi imamı sıfatıyla kendisine nedim ve müsaheb edinmeğe karar vermişti.

Kuyumcubaşzade, Gümrükçü Hüseyin efendi gibi devrinin en zengin adamlarından birinin böyle bir teklifini memnuniyetle kabul ederdi. O sırada aklına geliveren bir beyti yüksekçe bir sesle okudu:

— Gönül eğlencesi sazı safâdır,
Safa sir kü bu dünya bivefâdır.

Evliya gülmüsdü:

— Hükema sözlence saz ve söz düşüncü defeder, gamı mahveder, dilber ve civan ise kalb aynasının tozunu silip adamı taze civan eder.

Gümrükçü:

— Hay sen çok yaşa gözüm Evliyam... Dedi. Sonra, arkalarında duran bir uşağa:

— Bre adam doldur çubukları...

Diye emretti. Çubuklar zaten hazır. Tayyazade hemen uzanarak uşağın uzattığı mücevherli bir çubuğu aldı, efendisine verdi. Sonra çakmak kesesini çıkararak küçücük bir kav parçasını tutuşturdu ve onu, tütünlerin üstüne koydu. Evliya Çelebi bir iki nefes çektiikten sonra:

— Sazın islâmiyette men'i hıcaetin dördüncü asrındadır. Medineimünevverede İmam Hasan dünyaya geldiği saat Cibrilî Emin gelerek şarap haram edildiği ayetini getirdi. Bunun neticelelerinden saz da menedildi. Amma hükümdarlar için zurna, boru, tabıl, küdüm, ney çalınmasına ruhsat verilmiştir.

Dedi. Sonra koynundan çok eski bir defter çıkardı. Kabının iç taraflarına varınca kadar karınca ayağı tâbir edilen küçük bir yazı ile doldurulmuş idi. Baş kalmış tek satırlık yer yoktu. Yaprakları merede ise kopuşup dağılacak olan defteri Gümrükçü ile Tayyazade uzun uzadıya gözden geçirdiler. Kuyumcubaşzade Evliya Çelebi on yıla yakındır geceli gündüzlü koynunda taşıdığı bu defter, genç seyyahın, İstanbulun binbir kösesini gezip dolaşırken kaydettiği notlarla doluydu.

Gümrükçü Hüseyin efendi:

— Bre Evliya oğlum.. kaç şekil saz vardır ve her sazın sazı kaç neferdir, çabuk bize haber ver.. bre gaflet uykusundan uyanalım!

(Arkası var)

«Son Posta» nun yeni edebî romanı: 18

CEYLÂN AVI

Yazan: Refik Ahmed Sevengil

çığımı söylemiştim, dedi, bakın, okumasını sevmediğim bu romanların nasıl yazıldığını fevkalâde merak ederim. Karım, bana sizin yeni bir roman mevzuu aramak için seyahate çıkmış olduğunuzu söyledi. Bu, hakikaten enteresan bir şeydir. Bir romanın nasıl yapıldığını gözlerimizle göreceğiz, demek! Sahi, mevzuunuzu buldunuz mu?

— Hemen hemen bulmuş gibiyim.

— Ya... Su halde şimdi ne kaldı?

— O mevzuu işleyip genişletmek, kadrolamak, plânlamak, canlandırmak...

Liza:

— Ah, dedi, roman bir hayattır. Hayat yaratmak büyük bir şeydir; bir san'at eseri vücude getiren insanın karşılaştığı güçlük ile bir çocuk doğuran annenin çektiği doğum acıları arasında fark görmüyorum.

Bana gene susmak düşüyordu.

Yorgi Dimitriyadis gülümseyerek:

— Çocuk doğurmayı şimdilik geriye bırakalım, dedi, roman okumağı belki

tahammül edebilirim, fakat küçük çocuklara asla... Biz gene mevzuumuza dönelim. Aziz dostumuz Hüseyin Gerçek, şimdi siz bize yeni romanımızın hazırlanışını kısım kısım, safha safha, bir sinema seyrederi gibi göstermek lütfunda bulunacak mısınız? Ben işi ancak amelî bir hale getirmek suretile öğrenebiliriz; mevzu gözümüz önünde şekillenmelidir.

— Alâkanıza teşekkür ederim; dedim, size hizmete bulunmak isterim; ancak henüz pek başlangıçtayım. Daha bir müddet düşünmeliyim. Size gösterebilecek bazı sahneler hazırlamak isterim; fakat memnun olup olmayacağınızı taahhüd edemem.

Lizanın yüzünden bir pembe dalga geçer gibi oldu.

Yorgi Dimitriyadis pek mi saf bir adam, yoksa çok mu kurnaz? Kadın, kocasına benim vaziyetimi izah için güzel bir yalan uydurmuş: Bir roman muhariri, pekâlâ yeni mevzular aramak için seyahat edebilir. Yorgi Dimitriyadis şim-

di bu sözden istifade ederek iki manalı cümlelerle bana tarizlerde mi bulunuyor? Öyle ise benim cevabım da ona oldukça ağır gelecek.

Nezakette ve dostluk havası içinde birbirimize bir mücadelenin ilk işaretini vermiş oluyoruz.

Etrafımızdaki masalar, gitmiş yeni gelen müşteriler tarafından işgal edilmeğe başlanılmıştı. Salon kalabalıklaşıyordu. Orkestra bir tangonun tatlı nağmelerini salonun havasına yaymağa başlamıştı.

Yorgi Dimitriyadis:

— Bakınız, edebiyattan hoşlanmadığım halde musiki dinlemek pek zevkime gider, dedi, tabii öyle ağır havalarda, eski şeyler filân değil... Umumiyetle dans havaları...

Karısı:

— Musikiyi de hafifletme dans havalarına kadar indirdin, dedi, sen spor-dan başka hiçbir şeyden hoşlanmadığını

açıkça söyleyip te şu işin içinden çıkırsan daha iyi olmaz mı, aziz Jorj?

Ben söze karıştım:

— Spor insan sağlığını temin etmek noktasından elbette faydalıdır, fakat aynı zamanda her yaşa ve her mevsime göre yapılabilecek subeleri olduğu için tenevvüü noktasından da çok zengin ve eğlenceli bir şey... Yirminci asır insanların spora bir din asabiyetle sarılmaları hiç te manasız değildir.

Yorgi Dimitriyadis heyecanlanmağa başlamıştı:

— Ah, dedi, spor hayattır. Güneş, hava, deniz, sıhhat, güzel vücut, hepsi spordan içindedir; hattâ iyi ahlak...

Bu son sözleri ilâve ederken yan gözle hafifçe bana baktı. yahud bana öyle geldi; devam ediyordu:

— Sporun vücudü gibi ruhu da çıplaktır; duygusu, düşüncesi ve ihtirasları meydandadır. Sporu basit ve tahsilsiz bir adamsa bütün iptidailiklerle gözünü önünde, onun insan olarak korkulacak gizli hiçbir tarafı yoktur; ona karşı lüzum gelen tedbirleri kolaylıkla alabilirsiniz; sporu iyi yetiştirilmiş, kültürü bir adamsa en iyi huyları, açık kalbi, temiz duyguyu ve birbirine yardım hissinde onda kuvvetli olarak inkisaf etmiş vaziyette bulacaksınız.

Kocasının biraz da övünme mahiyetinde olan bu sözleri karşısında Lizanın sıklıkla başladığı hissediliyordu; sözü değiştirmiş olmak için Dimitriyadis:

— Hangi sporlarla meşgul oluyorsunuz?

(Arkası var)

Memleket Haberleri

Babaeski, Gerede ve Malkarada yeni eserler

Babaeski santral binası tamamlandı, 3 gün sonra kasaba elektriğe kavuşacak, Gerede kayakevinin temeli atıldı, Malkara hükümet konağı bitmek üzere

Babaeski santral binası

Babaeskiden yazılıyor: Şehrimizde elektrik santrali binasının inşaatı tamamlanmış bulunmaktadır. Yeni alınan dinamo ve motörler yerlerine konulmuştur. Binanın açılış töreni Cumhuriyet bayramında yapılmıştır.

Şehrin her tarafına demir direkler dikilmekte ve elektrik telleri çekilmektedir.

Babaeskinin üç gün sonra, yani kuruluşu günü elektrikle nurlandırılmasına çalışılmaktadır. Halk bu hayırlı günü sabırsızlıkla bekliyor.

Geredede Kayak evi yapılıyor

Gerede (Hususi) — Kazamıza Esentepe'de bir kayak evinin yapılması için beden terbiyesi genel direktörlüğü tarafından 2 bin lira havale verilmiş, 30 Birinciteşrin günü halk ve sporcuların huzurunda binanın temeli merasimle atılmıştır.

Gerede Esentepe spor klübü başkanı Servet Yılmaz bir söylev vermiştir.

Binanın bir an evvel bitirilmesi beklenmektedir.

Malkara hükümet konağı

Malkara (Hususi) — Kazamızdaki hükümet konağının inşasına ehemmiyet verilmekte ve faaliyeti hızlandırılmaktadır. Pek yakında bina tamamlanacak ve bütün daireler buraya nakledilecektir. Şimdi binanın son işçiliği olan kiremid döşenmesi yapılmaktadır.

Diğer taraftan Malkaranın Karaağlında linyit sondajları yapılırken zengin bir su fışkırmış ve bu arteziyen köye hediye edilmiştir. Malkara çevresinde arteziyenlerle su almak mümkün olacaktır. Bu bakımdan Malkara belediyesi tedbirler almış bulunuyor.

Lüleburgazda arteziyen çalışmaları

Edirne (Hususi) — Lüleburgazda altıncı arteziyen dahi 134 metrede fışkırmıştır. Cumhuriyet bayramında halkın büyük neşesine bu faydalı eser de katılmıştır. Bundan sonra bütün arteziyenlerin sularını şebeke halinde şehir halkına vermek ve tevzi etmek işine girişilecektir.

Şehrin asfalt üzerinde kurulacak yeni mahallesi bu suya dayanacaktır. Lüleburgaz merkez ve köylerinde ve

Bursada Ebedî Şefin ölümünün yıldönümü

Bursa, (Hususi) — Ebedî Şef Atatürk'ün birinci ölüm yıldönümü için yapılacak ihtifali tanzim ve tertib etmekte olan komisyon işini ilerletmiştir. Birçok hazırlıklar ikmal edilmiştir. Bu komite dün akşam Halkevinde bir toplantı daha yaparak alınan tedbirleri ve hazırlanan programı bir daha gözden geçirmişlerdir.

Kızılcahamamda bir manda yüzünden çıkan cinayet

Kızılcahamam (Hususi) — Kazamıza bağlı Çeltikçi nahiyesinin Bağveren köyünden topal Musanın bahçesine Tevfik oğlu Kara Mehmed isminde birinin mandası girmiş ve mahsulün bir kısmını yemiştir. Bunu haber alan Musa manda sahibi Mehmed'i arayıp köyün meydanında yakalamış ve boğazını sıkıp dövmeye başlamıştır. O sırada balarının dövdüğünü gören Mehmed'in çocukları koşmuş, fakat Musa bunları da yakalayıp temizce dövmüştür. Bir aralık elinden kurtularak evine kaçan Mehmed'i Musa arkasından takip etmiştir.

Ölüm korkusu geçiren Mehmed evin duvarında asılı bulunan Alman mavzerini kapınca dışarı fırlamış ve karşısına çıkan Musaya çevirerek ateş etmiştir. Çıkan kurşun Musanın boğazının sol tarafına girerek sağ omuzundan çıkmıştır. Carih Mehmed derhal yakalanmıştır. Hayatı tehlikede bulunan necruh da Ankara Nümune hastanesine kaldırılmıştır.

Bursanın Teşvikiye köyünde yangın

Bursa (Hususi) — Bursaya bağlı Teşvikiye köyünde birkaç gün evvel bir yangın zuhur etmiş ve bir ev yanmıştır. Ateş; gece yarısı Aziz oğlu Ahmedin evinden çıkmış, tek mil mahsulât ile beraber ev tamamen yanmıştır. İnsanca zayıf yoktur. Lodosun şiddetli olmasına rağmen köy evlerinin gayet seyrek binalardan müteşekkil olması yangının diğer evlere sirayetine mâni olmuştur.

Düzcede açılan biçki ve dikiş sergisi

Düzce (Hususi) — Düzcede bayan Cemile Geçalp tarafından açılan Biçki Dikiş Yurdu bu hafta Halkevi salonunda açtığı sergide mezun olan talebelerin pek kısa bir zamanda yapmış oldukları işleri teşhir etmiştir.

Sergiyi 3 gün zarfında binlerce halk ziyaret etmiştir. Pek az bir zamanda

vücutte getirilen muvaffakiyetli eserler takdirle karşılanmıştır.

Yapılan işlerdeki incelik ve titizlik de ayrıca takdiri mucib olmuştur. Yurdu'daki resimler sergiden bir köşe ile Biçki Yurdu muallimi bayan Cemile ve talebelerini göstermektedir.

Son Dakika:

Belçika kralı Hollandaya gitti

Kral Hollanda kraliçesile görüştü. mülâkatta iki hükümet Hariciye Nazırları da bulundular

Londra, 7 (Hususi) — Belçika kralı üçüncü Leopold, beraberinde hariciye nazırı Spaak olduğu halde, dün gece ani surette Lahey'e giderek, Hollanda kraliçesi Vilhelmina ile uzun müddet devam eden bir görüşmede bulunmuştur.

Gece yarısından sonraya kadar devam eden bu görüşmeye, Belçika ve Hollanda hariciye nazırları da iştirak etmişlerdir.

İki hükümdar arasında cereyan eden mülâkat hakkında henüz hiç bir tebliğ neşredilmemiş olmakla beraber, iyi haber alan siyasi mahfelelerde söylendiğine göre, müzakereler iki memleket arasında daha sıkı bir teşriki mesai vücutte getirmeği istihdaf eylemiştir.

Kralın bu ani ziyareti evvelâ gizli tutulmuş ve ancak bu sabah öğrenilmiştir.

Kral Leopold ve hariciye nazırı Spaak bugün tekrar Belçikaya döneceklerdir.

Almanların müsadere ettikleri Amerikan gemisi meselesi

Londra 6 (Hususi) — Halen Norveçin Bergen limanında bulunan Amerikan bandıralı «City of Flint» in süvarisi kaptan Geynhard, bugün Bergendeki Amerikan konsolosu ile uzun boylu görüşmüştür. Bilâhare Oslodaki Amerikan elçisi de Bergene gelerek, bu mülâkata iştirak etmiştir.

«City of Flint» in şimdilik Bergende kalacağı ve hamulesinin bir kısmının buraya çıkarılacağı anlaşılmaktadır.

Kaptan Geynhard, gemisinin Almanlar tarafından müsadere edilmesini şöyle anlatmıştır:

— Alman mülâzimi Pusbach'ın komandası altında bulunan 13 kişi, el bombaları, makineli tüfek, ve diğer esliha ile mücehhez oldukları halde gemiyi çıkararak, Amerikalı mürettebatın teslim olmasını, aksi takdirde gemiyi batıracağını bildirmişlerdir.

Geynhard hikâyesine devamla, Almanların kendilerine karşı iyi muamele gösterdiklerini, halbuki Sovyetlerin Murmansk limanında buldukları sırada, Amerikan sefirle temasa gelmek için yaptığı bütün teşebbüslerin boşa gittiğini söylemiştir.

Diğer taraftan Oslodaki Alman malahatgüzarı, Norveç hükümeti nezdinde yeni bir teşebbüs yaparak, şu üç talebde bulunmuştur:

1 — «City of Flint» i müsadere eden Alman mürettebatın serbest bırakılması.

2 — Geminin ve hamulesinin Alman yaya teslimi.

3 — Hiç olmazsa cereyan eden müzakerelerinin intacına kadar, geminin Norveç limanlarında alkonması.

Norveç hükümeti, bu üç talebi de reddetmiştir.

Amerika ile Japonya arasındaki gerginlik

Tokyo 6 (A.A.) — Cumartesi günü, Japon hariciye nazırı ile Amerika elçisi Grew arasında yapılan görüşme, Japon matbuatını şiddetle alâkadar etmektedir.

Washington 6 (A.A.) — Âyandan Pittman, Amerika - Japon ticaret muahedesi sinin infisah tarihi olan 26 Kânunusaniye kadar Japonya, münasebatın düzelmesi için hiçbir teşebbüste bulunmadığı takdirde, kongrenin Japonya'ya gönderilecek mallara tam veya kısmî bir ambargo koyması muhtemel bulunduğunu beyan etmiştir.

Bir Alman denizaltısı daha batırıldı

Zürich 6 (A.A.) — Alman haberlere göre, Bremenden ilk defa çıkış yapan yeni bir Alman denizaltı gemisi, 4 Teşrinisani'de batmıştır. Mürettebat ölmüş ve cesetler gayet gizli olarak tetkik edilmiş ve gömülmüştür.

icra ve iflâs kanunu tadil ediliyor

Ankara, 6 (Hususi) — Bir müddetten beri üzerinde bazı mühim değişiklikler yapılmakta olan icra ve iflâs kanununun alacağı son kat'î tadilatı havi lâihya Adliye Vekâletince mütaleaları alınmak üzere alâkalı Vekâletlere tevdi edilmiş bulunmaktadır.

Bu lâihyaya nazaran icra ve iflâs kanununun süratle tatbiki bakımından icra ve iflâs daireleriyle merci hâkimlerinin vazife ve salâhiyetleri genişletilmiştir.

Evvelce, ref'i itiraz talebi üzerine muayyen bazı kanunî hududlar daifesinde salâhiyetini istimal eden merci hâkimlikleri, yeni lâihyaya göre istiktab ve tabikat gibi mühim kanunî tetkikatı da yapabileceklerdir.

Halen me'î olan kanunda, borçluya ve rilen itiraz müddetleri takip müstenidatına nazaran değişmekte idi.

Halbuki tadilatla vâzı kanun, takip müstenidatı her ne olursa olsun borçlu için itiraz müddetini 7 gün olarak kabul etmiş bulunmaktadır.

Emre muharrer senedlerle, çek ve poliçe gibi vesikaların inkârı halinde, bunların itirazlarının kaldırılması salâhiyeti gene merci hâkimlerine verilmiştir.

İcra ve iflâs dairelerinin haciz tabkiki salâhiyetleri arasına, borçlunun üzerinin aranması gibi hususatta alınmıştır.

Şimdiye kadar icra dairelerince reser tatbik edilmekte olan ve ödeme emrinin tebliğini müteakib borçluya tahmil edilen «mal beyanında bulunma» mecburiyeti alacaklının talebine bırakılmıştır.

Kanun lâihyası, alâkadar Vekâletlerin mütaleaları alındıktan sonra bugünlerde Meclise tevdi olunacaktır.

Bursada nahiye müdürünü öldüren katilin muhakemesi

Bursa (Hususi) — Soğukpınar nahiyesi müdürü Muslihittini bir gece vazifeye giderken öldürmekle maznun olup ağır ceza mahkemesinde idama mahkûm edilmiş bulunan tütün kaçakçısı Kayapa köylü Kadir hakkındaki hüküm temyiz mahkemesince nakzedilerek gelmiş, nakza uyularak dün ağır ceza mahkemesinde muhakemesine başlanmıştır.

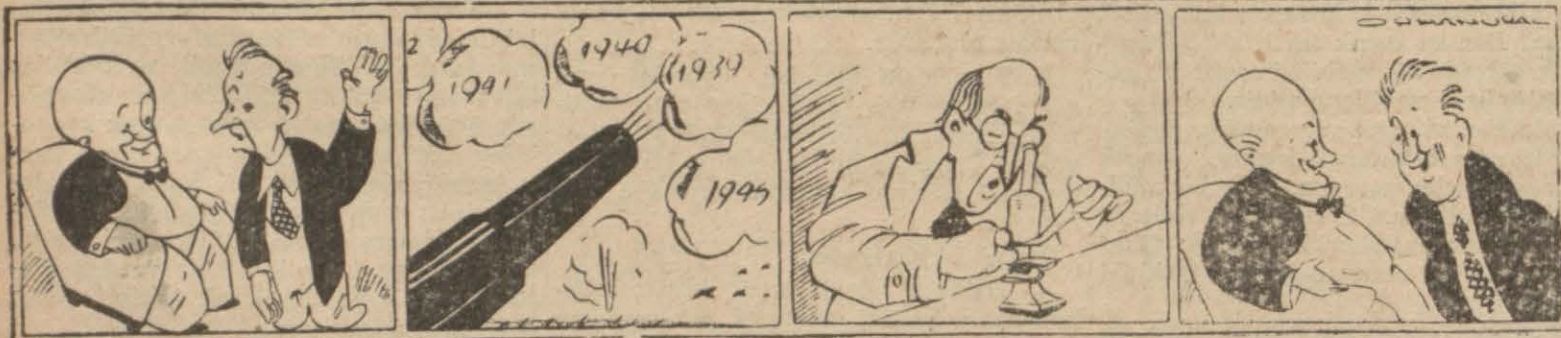
Dahiliye Vekili Sivasta

Sivas 6 (A.A.) — Dahiliye Vekili Faik Öztrak, dün buraya gelişlerini takiben Vali ve kaza kaymakamlarının iştirakile yapılan bir toplantıda vilâyetin umumî vaziyetini ve ihtiyaçlarını gözden geçirmiştir. Faik Öztrak müteakiben Partiyi ziyaret eylemiş ve şehrin görülecek yerlerini gezmiştir.

Asker ailelerine yardım edilecek

Ankara 6 (Hususi) — Kendilerine bakan aile reisleri askere alınmış fakir ailelerden muhtaç kalanlara ne şekilde yardım yapılacağını Ankara Belediyesi bir talimatname ile tesbit etmektedir. Bu talimatname önümüzdeki günlerde belediye meclisinde görüşülecektir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Hasan Bey, hayret edilecek şey değil mi?

... Bir taraftan harb olup dururken...

.. Bir taraftan da âlimler insan hayatının uzamasını temin için çalışıyor - larmış.

Hasan Bey — Tabii çalışılacak. Bugün hakiki harbün başlamasını görmek için insan ömrü kâfi gelmeyecek ki...

Mazon Meyva Tuzu

Tarihte Almanya - Rusya münasebatı

(Baştarafı 7 nci sayfada)

tebetler, hemen hemen daha harb başlar başlamaz başlamıştır.

Harb esnasında, Çariçenin damdonörlerinden M. Vasilçikova Avusturyada o-turmakta idi. İşte arada irtibat vazifesini gören bu kadındı.

Bu kadın, Çariçenin muvafakatini aldıktan sonra, Almanya hariciye nazırı Fon Yagovun üç mektubunu Çar ikinci Nikolaya götürdü. Bu mektuplar, Alman hükümetinin değil, sadece siyasi, fakat aynı zamanda askerî mahiyette bir takım tekliflerini taşıyorlardı. Bu mektuplarda bahis mevzuu olan şey sadece sulh meselesi değildi, fakat aynı zamanda Almanya ile Rusya arasında gizli bir ittifak meselesi idi.

Daha fazla itimad telkin etmek için Çariçenin büyük kardeşi Hessen prensi de bir mektupla Çariçeye müracaat etti ve Çar Nikolayın murahhasları ile temas etmek üzere Stokholma bir murahhas gönderdi.

Bütün bu teklifleri, 1915 senesi Martında Çariçe, ikinci Nikolaya bildirdi. Fakat bunlardan hiç birinin müsbet bir tesiri görülmedi. Niçin?

Çünkü, her şeyden önce ordu, «nihai zafere kadar» muharebeyle taraftar olanların elinde idi. Bütün kabiliyetliliğine

rağmen, Rus orduları başkumandanı Nikola Nikolayeviç, Rusyadaki emperyalist burjuvazinin lideri idi. Sonra, memleketin başka idare cihazları harbe taraftar grupun elinde idi. Bu grup, Çariçenin hareketlerini büyük bir dikkat ve şüphe ile takip ediyordu. Bütün gizliliklerine rağmen, Çariçenin Almanlarla anlaşmak temayülleri ordunun kulağına kadar giriyor, ve derin akisler uyandırıyor.

Değil yalnız Çariçe ve Rasputin grupu, fakat bizzat Almanyada, Rusyanın Almanyaya ile anlaşmamasına en mühim engel olarak başkumandan Nikola Nikolayeviçi adediyorlardı. Alman veliandı, hatıratında bu mesele hakkında şunları söylemektedir: «... En mühim güçlük, Grandük Nikola Nikolayeviçin hâlâ iş başında bulunmasıdır. Binaenaleyh her şeyden önce bu «en mühim güçlük» ortadan kaldırmak lazımdı. Çariçe, yeni yılın tebriki münasebetiyle 1916 Birincikâ-nununda ikinci Nikolaya yazdığı mektubda şunları söylemektedir:

«Dahili sükunu temin etmek için her şeyden önce, seni bitmez tükenmez mücadelelere sürükleyen asi anasırı mahvetmek lazımdır.» Bu mektubda kastedilen «asi unsurlar», hiç şüphe yok ki, Kayzerle anlaşmağa mâni olan unsurlardı.

(Arkası var)

Balık sarfıyatı et istihlakine tesir ediyor

Son hafta içinde Boğaz ve Marmara'da mühim miktarda balık tutulmakta Yunanistan, İtalya, Bulgaristan, Romanya ve Filistine taze ve tuzlu balık ihracatı yapılmaktadır. Bahğin mebzul ve ucuz olması şehrimizde de istihlakı artırmış ve bu vaziyet şehirdeki et sarfıyatına mühim nisbette tesir etmiştir. Bu sene harice canlı hayvan ihracatı yapılmaması sebebiyle istihsal miktarlarında hayvan fiyatları daha ucuzdur. Bu ucuzluk istihlak miktarlarına da tesir etmekte ve şehrimizde de et fiyatlarında geçen senenin aynı aylarına nisbetle 3 : 5 kuruş arasında bir fark bulunmaktadır.

Maamafih alâkadarlar etin daha ucuz satılmasını mümkün olduğunu, önümüzdeki aylar zarfında fiyatların bir miktar daha ucuzlaşmasına intizar etmek lazım geldiğini iddia etmektedirler.

Gizli bir ilaç imalâthanesi

Sislide Hürriyetâbidesi caddesinde 71 numarada oturan Nergiz oğlu Manak gizli olarak evine komprime makinesi getirmiş, bir takım komprimeler imaline başlamıştı. Bunu haber alan zabıta evde araştırmalar yapmış, makine ile beraber birçok komprimeler elde edilmiştir. Beyoğlu hükümet tabibi Rauf tarafından makine mühürlenmiş, komprimeler müsade-re olunmuştur. Vaziyet süphehli görüldüğünden tehlikenin derinleştirilmesine lüzum hâsıl olmuştur. Manakın sahte ilaç komprimeleri imal ettiği şüphesi uyanmış bulunmaktadır.

TIYATROLAR

Şehir Tiyatrosu Tepebaşı dram kısmında akşam saat 20,30 da

Sermin

Rasid Rıza ve Sadi Tek tiyatrosu Bu gece Kadıköy Hâle sinemasında Beşte Gelen

Halk Opereti (Eski Çağhyanda) Sevda Oteli Operet 3 perde

İsmail Dömbüllü temsilcileri — Bu akşam Kadıköy Yeldeğirmeni Zafer sinemasında

Harabe Bir Gece

Dr. İhsan Sami İSTAFİLOKOK AŞISI İstafilokoklardan mütevellid (ergenlik, kan çabani, koltuk altı çabani, arpacık) ve bütün cild hastalıklarına karşı pek tesirli bir aşidir. Divanyolu No. 113

Süleymaniye kütüphanesinden 3 eser çalınmıştır

Süleymaniye kütüphanesinde vakubulan mühim bir sirkat hâdisesinden doğan davaya aslıye 8 inci ceza mahkemesinde dün bakılmıştır.

Hâdisi şudur: Bir müddet evvel kütüphaneden çok kıymetli üç el yazması eser çalınmıştır.

Sekiz, on asır evveline aid oldukları alâkadarlarca söylenen bu eserlerin tarihi ve manevi kıymetleri nisbetinde, maddî değerleri de çok yüksektir. Sirkat hâdisesi meydana çıkarılınca derhal tahkikata girilmiş, fakat bu işin kimin tarafından yapıldığı tesbit olunamamıştır.

Bunun üzerine, vazifelerini ihmal ederek, sirkate imkân verdikleri iddiasıyla, kütüphane müdürü Zahir ile memurlardan Lütfi, aslıye 8 inci ceza mahkemesine verilmişlerdir.

Zahir mahkemedeki sorgusunda bu vakadan haberdar olmadığını, Lütfi de bu hırsızlık olduğu sırada kendisinin mezun bulunduğunu, söylemişlerdir.

Mahkeme, çünkü cellesinde şahid olarak, aynı kütüphanede memur bulunan şair Salih Zeki Aktavı dinlemiş.

Şahid, kendisinin kütüphanede vakbanı cillerle aid eserlerle meşgul olduğunu ve bu sirkatin cereyan ettiği kısımla alâkası bulunmadığını söylemiştir.

Mahkeme, mütalea için talik edilmiştir.

Ölümüne sebebiyet veren bir şoför mahkemeye sevk edilmiştir

Bir ay kadar evvel Mecidiyeköyünde vukua gelen feci bir otomobil kazası, mahkemeye intikal etmiştir.

Şoför Bürhanın idare ettiği taksii ile Zincirlikuyudan Sisliye gelmekte iken Mecidiyeköyünde Ahmed İmru Tahir isiminde bir kızıya çarpmış ve 13 metre yerde sürükliyerek, ölümüne sebebiyet vermiştir.

Maznun, adliyede alınan muhtelif ifadelerinde her ne kadar ölen Tahiri saka olsun diye arkadaşlarının otomobil üzerine ittiklerini ve kazada kendisine düşen bir mes'uliyet olmadığını söylemişse de, ehli-kuf tetkikati ve diğer delillerle suçu tesbit olunmuştur. Otomobili çok sür'atle sürdüğü de fennen anlaşılmıştır. Şoför Bürhanın muhakemesi ve teczivesi talebiyle aslıye 6 nci ceza mahkemesine sevk edilmiştir.

Eskişehir İcra Memurluğundan: Eskişehir Akcaalan mahallesi Öztürk sokak numara 5 de karısı Raside ve oğlu Cengize 15/6/939 tarihinden itibaren ayda 17 lira nafaka vermeye sulh hukuk hâkimliğinin 878/1028 sayılı ilâmile mahkûm alay kâtibliğinden müteakid Hasan Fehmi hakkında icra takibine başlandığında ikametgâhi meçhul kaldığından kendisine ilânen tebliğât icrasına karar verilmiştir. İşbu ilânın nesri tarihinden itibaren beş gün içinde borç ödenmediği takdirde cebri icraya devam olunacağı ve gene bu müddet zarfında mal beyanında bulunmadığı takdirde hakkında icra kanununun 76 ve 337 inci maddelerinin tatbik olunacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

Müferrih ve midevidir. MİDEYİ ve BARSAKLARI, temizler, MİDE ve BARSAKLARI alıştırır ve yormaz. İNKİBAZ, HAZIMSIZLIK, MİDE BULANTISI ve bozukluğunda, barsak tembelliginde MİDE EKŞİLİK ve yanmalarında emniyetle kullanılabilir. Mazon isim ve Horos markasına dikkat.

1,008,000

LİRA

"MİLLÎ PİYANGO,"nun

3 Ayda

Dağıtacağı ikramiyenin yekûnudur

Satılık çam tomruğu

Dursunbey A.çam deviet Orman işletmesi revir Amirliğinden:

- 1 — Dursunbey Devlet Orman İşletmesi İstasyon deposunda istifde mevcut (762) adet muadili (443) metre mik'ab (613) desimetre mik'ab çam tomruğu açık arttırma ile satılığa çıkarılmıştır.
- 2 — Tomrukların ayrıca baş kesme payları mevcut ve kabukları soyulmuş olup hacim kabuksuz orta kutur üzerinden hesaplanmıştır.
- 3 — Tomruklara aid satış şartnamesi İstanbul, Ankara, Balıkesir orman çevirge müdürlüklerinde ve Dursunbey revir Amirliğinde görülebilir.
- 4 — İsteklilerin % 7,5 muvakkat pey akçeleriyle 13/11/939 Pazartesi günü saat 15 de Dursunbey revir Amirliğine müracaatları ilân olunur. (9088)

YILDIZIN GİPASI

Güneş cild yakar. Ve kırıştırır. Soğuk ve rüzgâr deriyi sertleştirir. Yüzümüze temas eden havanın tozları mesamatını kapatarak ifrazatına mâni olur.

Cüldün bütün bu arıza ve kusurlarına mâni olmak için siz de cüldinizi hergün akşamları

KREM PERTEV

ile masajlı olarak gıdalandırınız. KREM PERTEV, açık mesamatı kapatır. Cild adalelerini besler, yorgun deriyi canlandırarak tazeliği ve gençlik bahşeder.

Bürhanıye İcra Memurluğundan: Borcun temini zımında Bürhanıye Yaya K. köy civarı mevkiinde 69 dönüm içinde bir palamut ağacı bulunan tarlanın nisfının yirmide beş sehimini tamamı 2000 lira kıymetli;

Yaya K. de Bahçe ara mevkiinde sekiz dönüm miktarında içinde iki çitlenmiş ağacı bulunan tarlanın nisfının yirmide beş sehimini tamamı 350 lira kıymetli;

H. Osman köyünde Serçilik mevkiinde içinde 40 ağaç palamut eşaracı bulunan 15 dönüm miktarındaki palamutluğun yirmide beş sehimini tamamı 75 lira kıymetli;

Emval Bürhanıye İcra dairesinde 11/12/939 Pazartesi saat 14,30 da peşin para ile satılacaktır. Bu emval üzerinde bir hak iddia edenlerin 20 gün zarfında evrakı müsbetlemleri daireye müracaatları aksi takdirde haklarından mahrum kalacakları ve müsterilik ve vekâli ve arttırma şartlarını öğrenmek isteyenlerin 1/11/939 tarihinden itibaren dairemizde açık şartnameyi okumaları; ilk satış gününde emval kıymetinin % 75 ini bulmadığı takdirde satış 26/12/939 tarihine kadar uzatılacağı bugün de aynı saatte en çok arttırana ihale yapılacağı ilân olunur.

İlan Tarifemiz

Tek sütun santiml

Birinci sahife 400 kuruş
İkinci sahife 250 »
Üçüncü sahife 200 »
Dördüncü sahife 100 »
İç sahifeler 60 »
Son sahife 40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptıracağız ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir. Son Posta'nın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir.

İlançılık Kollektif Şirket
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma, Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İçerisinde gün'e 3 kaşer alınabilir.

Her yer'e pullu kutuları ısrarla isteyiniz.

İstanbul Belediyesi İlanları

İlk teminat	Muhammen bedeli	
3,31	44,10	Cihangir yangın yerinde 4 üncü adada 8,82 metre murabba' arsanın satışı.
1,80	24,00	Cihangir yangın yerinde 4 üncü adada 4,80 metre murabba' arsanın satışı.

Senelik kira

	Senelik kira	
4,50	60,00	Galatada mahdum meydanındaki barakanın kiraya verilmesi.

Tahmin bedelleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı işler ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. İhale 20/11/939 Pazartesi günü saat 14 de Daimi Encümeninde yapılacaktır. Şartnameler Zabıt ve Mamelet Müdürlüğü kalemünde görülebilir. Talebelerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile ihale günü muayyen saatte Daimi Encümeninde bulunmaları. (9110)

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

Kurumumuz talebeleri için isim, miktar ve muhammen bedelleri ile muvakkat teminatları aşağıda yazılı 19 kalem muhtelif spor malzemeleri 23/11/939 Perşembe günü hizalarında yazılı saatlerde Rektörlük binasında müteşkil komisyon tarafından açık eksi-tme usulü ile ihale olunacaktır.

Spor malzemeleri nümunelerini görmek ve daha fazla izahat ve parasız şartname almak isteyenlerin Enstitü daire müdürlüğüne müracaatları.

Cinsi	Miktarı	Fl.	Tutarı	Teminâtı	İhale saati
Çizme	25 çift	22	550,		
Kayak ayakkabı	15 »	15	225,	105	Saat «10» da
» getiri	25 »	3	75,		
Kauçuk ayakkabı	100 »	5,5	550,		
Kilot pantolon	25 adet	17,	425		
Kayak elbisesi	25 takım	25	625	78,75	Saat «11» de
Fransız floresi *	15 adet	5	75		
Flore yedek namlusu	30 »	2	60		
Kilç	10 »	5	50		
» yedek namlusu	20 »	2	40	30	Saat «15» de
» flore eldiven	15 »	3,5	52,50		
Kilç	10 »	3,5	35		
Maske	15 »	5,5	82,50		
Voleybol topu	6 adet	3,75	22,50		
Basketbol topu	2 »	9	18		
Futbol	8 »	6	48	131,15	Saat 16» da
Tenis raketi	8 »	20	2,32		
» floresi	1 »	50	50		
Buz hakey sopası	8 »	4,25	34		

Emek ve zaman kazandıran kolaylıklarla karşı karşıya

Asrımızın kolaylık ve sür'at rekoruna muvazi bir mesai ile en yeni eserimizi ortaya koyduk. Bu eser; memleketimizin san'at âleminde eşsiz bir muvaffakiyet; büyük noksan ve ihtiyacımıza ilk ve kat'i bir cevabdır.

En son sistem otomatik vasıtalarla katıyın insan eli sürülmeden imal ve izhar edilen:

**Mercimek
Bezelye
Buğday
Nohut**

ve emsali sebze komprimelerinin benzer ve taklidleri olmamasına rağmen memleketimizin her tarafına şamil olmak üzere bakkallarımızdan 50 gramlıkları 9 100 » 15 kuruştan alabilirsiniz.

50 gramlık bir komprime 2,5; 100 gramlık bir komprime 5 porsiyon içindir.

100 Gramlık bir paket Komprime-nin kimyevi analiz raporu:

Rütubet miktarı % 7

Yağlı maddeler % 19,80

Yağın hamiziyeti % 01

Tuzu % 8,50

Kükür hamizi klor-mada erimiyen kısmı 1/100

Hamiziyeti: 100 gram un için sarfedilen normal kalemli santimetre mikâbi olarak 3 C C normal idrat dö karbon mecmuu 49,65 azot total hesabı ile yapılan mevaddi protoniye % 18,50

Münferid veya toplu aile gezintilerinde; şehirde; Köyde; dağda; bayırda velhasıl her yerde ve her zaman (hariften hiç bir madde ilâve etmeği düşünmeksizin) en acele ve en dar zamanınızda nefis ve leziz;

ÇAPA MARKA

Çorbalık komprime ve püresini

beş, on dakika zarfında hazırlayabileceksiniz. Lezzet ve nefaset itibarile Avrupadaki emsallerile beraberdir. 100 Gramlık bir paket komprime evsaf ve yüksek kalitesile bir günlük kalori sarfiyatınıza tekabül eder. 25 senedir fasılasız mesaisinde Türk neslinin gürbüz ve sıhhatli yetişmesine hizmeti en ulvî bir maksad bilen ÇAPA MARKA; senelerce devam eden azamî fedakârlık ve ciddi tetkikler neticesi bu yepyeni eseri kendi branşına ilâve ederek memlekete takdim etmekte; bu sahada da büyük bir boşluğu doldurduğuna ve vazifesini yaptığını kani bulunmaktadır...

Bir memleket işi saydığımız yeni eserimiz üzerinde muhterem vatandaşlarımızın tenkid ve irşadlarını kamalî hürmetle beklediğimizi arz ederiz.

Beşiktaş : Çapamarka Kuruluş tarihi: 1915 Tel: 40337

İPEKLi ve KADİFELİ KADIN YAĞMURLUKLARI

nin en şık ve en zengin çeşidleri
Gayet ucuz fiatlarla yalnız Beyoğlunda

KARL MAN

Pasajında satılmaktadır.

Dünyanın Meşhur Şekercisi

ALİ MUHİDDİN HACİ BEKİR

NEW-YORK 1939 CİHAN Sergisinde Şeker ve Lokumlarını Amerikalılara beğendirdiğini ilân ile kesbi şeref eyler.

MERKEZİ: BAHÇEKAPI

BEYOĞLU
KARAKÖY
KADIKÖY

ŞUBELERİ:

Doktor. İ. Zati Üget

Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastalarını kabul eder.

Son Posta Matbaası

Negriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeg

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ

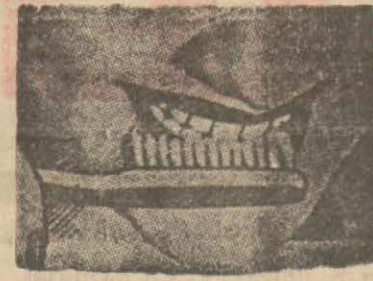
A. Ekrem UŞAKLIGİL

Doktor Hafız Cemal

(Lokman Hekim)

Divanyolunda 104 numarada hergün hasta kabul eder. Telefon 21044-23398

RADYOLİN

En büyük sergilerde 18 diploma, 48 madalya kazanmıştır.

Böyle güzel dişler yalnız

Radyolin

kullanıcıların dişleridir.

Diş tabipleri diyor ki:

"Dişlerin ve ağızın sıhhati sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa dişleri temizlemekle kabilir.."

DETA

Demir ve Tahta Fabrikaları T. A. Ş.

Merkezi: Ankara, Selânik Caddesi Arda Apartmanı
Fabrika adresi: Deta - Adapazarı

Soba, Poyra, Etüv, Her nevi araba

ve yedek aksamı ile kereste kurutma hususunda mütahassıstır.
Bilümm dökm, Demir ve tahta işleri yapılır.

T. İŞ BANKASI

KÜÇÜK CARİ HESAPLAR

1940

İKRAMIYE PLÂNI

Keşideler: 1 Şubat, 1 Mayıs, 1 Ağustos,
1 İkinciteşrin tarihlerinde yapılacaktır.

1940 ikramiyeleri:

1 adet	2000 Hırak	=	2000.— lira
3 "	1000 "	=	3000.— "
6 "	500 "	=	3000.— "
12 "	250 "	=	3000.— "
40 "	100 "	=	4000.— "
75 "	50 "	=	3750.— "
210 "	25 "	=	5250.— "

Kumbaralı ve kumbarasız hesaplarında en az elli lirası bulunanlar kur'aya dahil edileceklerdir.

KAŞE

BAŞ DİŞ, ağrıları, ROMATİZMA sancularını, SİNİR rahatsızlıklarını DERHAL geçirir.

GRİP, NEZLE ve SOĞUK ALGINLIĞINA karşı müessir ilaçtır.

İcabında günde 1 — 3 kaşe alınır.
Her eczanede bulunur.

Sıhhat Vekâletinin ruhsatını haizdir.

DERMAN

Bayramda yalnız

KIZILAY Gazetesi

Çıkacaktır.

İlanlarınızı vermeye hem kendinize ve hem de Kızılaya yardım etmiş olacaksınız.

Müracaat yerleri:

İstanbul'da, Postane karşısında Kızılay satış bürosu. Telefon: 22653

İstanbul'da, Postane arkasındaki sokak (Ankara Caddesi köşesi) İlançılık Kollektif Şirketi, Telefon: 20094 - 95

SILKO

ROMATİZMA, LUMBAGO, SİYATİK, ARKA BEL, DİZ, KALÇA ağrılarını teskin ve izale eder